

Vänsterpartiets förslag till Mål och budget för Huddinge kommun 2026 – 2028

Hela Huddinge -

**Så bygger vi en
stark välfärd och
investerar i en
grön framtid**

Huddinge

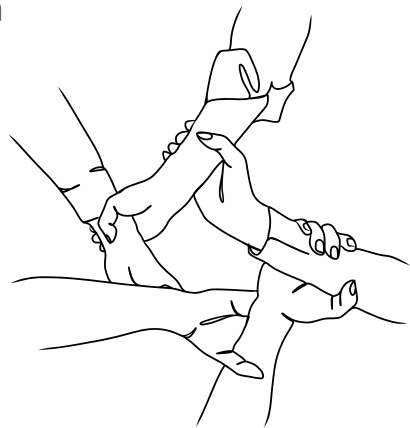
**Vänsterpartiet
Huddinge**

Förord

Efter valet 2022 fick Vänsterpartiet en ny roll i politiken i Huddinge. Vi valde att släppa fram Mittenstyre för Huddinge men samtidigt kräva reformer för en starkare välfärd.

För oss i Vänsterpartiet är politik ett medel för att förändra samhället och se till att det förenar människor, skapar framtidstro och känns tryggt, snarare än uppgivenhet och splittring. Alla som går till jobbet varje dag, alla som skulle vilja ha ett jobb att gå till varje dag och alla som har gått till jobbet varje dag fram till igår, det är vi som bygger samhället tillsammans. Trots det är det andra som tjänar på vårt arbete och på de skattepengar vi betalar till kommunen för att finansiera vår gemensamma välfärd. Trots det finns de dom som vill skapa murar mellan människor. Så vill vi i Vänsterpartiet inte ha det. Det vi skapar genom vårt arbete ska också komma alla till del och alla ska ha samma möjligheter till att kunna få det.

Den som går till jobbet i Huddinge och lämnar sina barn på förskolan eller i skolan ska veta att de tas väl om hand, att de får en bra och likvärdig utbildning och vistas i en trygg, pedagogisk och utvecklande miljö. Den som har sin anhängig inom äldreomsorgen ska veta att den anhängige får den hjälp och det stöd den behöver och att personalen har den tid som krävs för att kunna göra det. Man ska som förälder aldrig behöva vara orolig för att låta sitt barn gå ut på gården för att leka eller i väg till en idrotts- eller kulturaktivitet. Alla barn ska ha tillgång till meningsfulla fritidsaktivitet och inget barn ska kunna rekryteras till ett kriminellt gäng för att ens föräldrar inte har råd. Det är samhällets uppgift att se till att det blir så.

I en tid då allt färre kommer att ha ansvaret för att försörja allt fler är det också orimligt att bemöta denna utmaning med effektiviseringskrav och sänkt skatt när det som i själva verket behövs är bra personalpolitik och en stabil och solidarisk finansiering av välfärden.

Vänsterpartiet har under perioden mellan 2022 och 2025 levererat både välfärdsreformer som känns och sådana som syns. Vi banat vägen mot ett mer jämställt Huddinge och sett till att det finns mensskydd på alla grund- och gymnasieskolor, fritidsgårdar och idrottsanläggningar, infört heltid som norm, sett till kvinnors höga sjuktal utreds utretts, vilket har bidragit till att sjukfrånvaron bland kommunens personal nu är den lägsta på tio år. Vi har ordnat arbetskläder åt förskolepersonalen och arbetsskor åt hemtjänst, boendestöd och personal på särskilt boende. Vi har sett till att skolan blir mer likvärdig i alla kommuns delar genom att höja det socioekonomiska stödet tre år i kommunala skolor, minska risken för barnfattigdom samt öka förutsättningarna för alla barn att lyckas i skolan genom att införa gratis frukost och skjutit till medel för att fler barn ska kunna läsa sitt modersmål genom att tillgängliggöra det mer.

Vi har sett till att det erbjuds meningsfulla avgiftsfria aktiviteter såväl som sommarlovsaktiviteter för ungdomar och infört en fritidsbank i Flemingsberg. Vi har sett till att det blir lättare att få en bostad men också med rimliga hyror genom att möjliggöra byggandet av Kombohus för första gången i Huddinge.

Vi har sett till att skolan blir mer likvärdig i alla kommuns delar genom att höja det socioekonomiska stödet tre år i kommunala skolor, minska risken för barnfattigdom samt öka förutsättningarna för alla barn att lyckas i skolan genom att införa gratis frukost och skjutit till medel för att fler barn ska kunna läsa sitt modersmål genom att tillgängliggöra det mer. Vi har sett till att det erbjuds meningsfulla avgiftsfria aktiviteter såväl som sommarlovsaktiviteter för ungdomar och infört en fritidsbank i Flemingsberg. Vi har sett till att det blir lättare att få en bostad men också med rimliga hyror genom att möjliggöra byggandet av Kombohus för första gången i Huddinge.

Vi är helt övertygade om att Huddinge behöver en politik som motverkar segregation, rasism och klassklyftor. Här måste Huddinge kommun utgöra en motkraft i förhållande till Tidö-regeringens högerpolitik. Vi väljer att lita till människors positiva och kreativa krafter i stället för att utgå från att varje medmänniska är ett potentiellt hot. Det är en fråga om människosyn och om att välja solidaritet framför egennytta.

Vårt budgetförslag föreslår inga skattesänkningar. Vi lovar inte guld och gröna skogar till alla. Det vi vill åstadkomma är i stället en stabil budget i en bister tid. En budget där vi satsar på välfärden. För en fungerande och väl utbyggd välfärd finns där när du behöver den, skapar gemenskap och framtidstro och bygger oss starka tillsammans, både som individer och samhälle.

Nujin Alacabek (V)

Oppositionsråd

Huddinge den 27 oktober 2025

Förord

Politisk programförklaring	1
Viktiga förhållanden för budget och ekonomisk ställning	3
Befolkningsprognos	3
Ekonomiplan	5
Resultatutjämningsreserv och resultatreserv	7
Finansiella kostnader	7
Pensionskostnader	7
Lokalresursplan	7
Plan för samhällsbyggnad	7
Avskrivningar	8
Utmaning att finansiera framtidens välfärd	8
Mål och vision för Huddinge	
Ekonomisk rättvisa	9
Social rättvisa	9
Ekologisk rättvisa	9
Kommunfullmäktiges mål	
Ekonomisk hållbarhet	11
En stabil ekonomi för välfärden	11
Minska de ekonomiska klyftorna	11
Motverka privatisering inom välfärden	11
En attraktiv arbetsgivare	11
Social hållbarhet	12
En inkluderande bostadspolitik	12
Fler trygga jobb	13
Hållbart och långsiktigt företagande	13
Arbete som integration	13
Underlätta för unga att komma in på arbetsmarknaden	13
Meningsfull sysselsättning för funktionsnedsatta	14
En likvärdig skola för alla	14
Satsa på SFI	15
En meningsfull fritid för alla	15
Stärk avhopparverksamheten	16
Medborgarkontor i Vårby, Skogås och Flemingsberg	16
Förebyggande digitalt utanförskap	16
Jämställdhet	16
Jämställdhet och inkluderande fritidsverksamhet	16
Stoppa mäns våld mot kvinnor	16
Stoppa hedersrelaterat våld och förtryck	16
Feministisk stadsplanering	16
Ekologisk hållbarhet	17
Grön omställning som omfattar alla	17
Utlös klimatnödläge	17
Minska matsvinnet	17
Vårda sjöar och naturområden	17

Nämndernas budgetförutsättningar

Förskolenämnden	18
Grundskolenämnden	19
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	20
Socialnämnden	20
Vård- och omsorgsnämnden	21
Kultur och fritidsnämnden	21
Bygglövs- och tillsynsnämnden	22
Natur- och stadsmiljönämnden	23
Kommunstyrelsen	24
Kommunkoncernen	25
Huddinge Samhällsfastigheter AB	25
Huge Bostäder AB	25
Södertörns Energi AB	26
SRV Återvinning AB	26
Södertörns Brandförsvarsförbund	26
Kommunkoncernens investeringar	26
Kommunkoncernens resultat	28
Låneskuldutveckling	28
Driftbudget	30
Balansbudget	31
Intäkter och kostnader	32
Investeringsplan	33
Enskilda budgetposter per nämnd	34

Politisk programförklaring

Vänsterpartiet är ett socialistiskt och feministiskt parti på ekologisk grund. Vårt mål är att skapa ett inkluderande, socialt och ekonomiskt jämställt samhälle. Vi vill se gemensamma lösningar, inte bara för jämlikhet och jämställdhet utan också för omtanke, solidaritet, natur, klimat och djurliv. Vår politik minskar klyftorna i samhället och stärker demokratin och människors medinflytande.

Vår kommuns storlek och befolkningens mängd ställer andra krav på oss än många andra kommuner i regionen. I vår kommun finns det fler tätorter och det planeras för ännu fler. Samtidigt som har vi stora naturreservat, skogs- och rekreationsområden så präglas vår kommun av en blandad bebyggelse där miljonprogrammen är framträdande i de flesta tätorterna. Villorna och flerfamiljshusen ligger nära varandra och påminner oss om den mångfald som utgör Huddinge och som vi i vårt parti vill slå vakt om.

Boendesegregationen är ett av de problem som medför flest utmaningar för en kommun som Huddinge. Miljonprogramsområden måste rustas upp, folk som lever i utanförskap måste komma in på arbetsmarknaden, trångboddheten måste byggas bort och segregationen måste brytas. Detta kan vi göra genom att satsa på allmännyttiga hyresrätter med varierande storlek. Byggkostnaderna kan hållas nere genom materialval och byggmetoder som gör hyrorna lägre i nyproduktion. I grunden handlar det om människors rätt till en fungerande bostad och goda levnadsförhållanden. I vår kommun skiljer det flera år i medellivslängd mellan olika områden som det inte tar mer än fem minuter att åka mellan med kollektivtrafiken.

. Det är klassamhällets krassa verklighet och det är något vi aldrig kan acceptera eller känna oss nöjda med.

I Huddinge ska man kunna växa upp, leva och åldras tryggt

Vänsterpartiet har under de senaste åren intagit en ny roll i Huddingepolitiken. Det är en roll där vi tillsammans med Mittenstyret för Huddinge kunnat förhandla fram ett reformprogram som ligger till grund för att stärka välfärden i kommunen, ge bättre anställningsförhållanden till personalen och bättre skola och omsorg. Reformprogrammet är ett sätt att långsiktigt och varaktigt jämna ut klassklyftorna i vår kommun.

I Huddinge ska man kunna växa upp, leva och åldras tryggt med tillgång till bra skola, arbete, meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter och en bra äldreomsorg där de äldres behov och önskemål sätts framför kortsiktiga vinster till privata aktörer eller effektiviseringskrav för kommunala verksamheter. I Huddinge sätter vi människan först och försöker att möta de individuella behov som finns.

Världen står inför den hittills största utmaningen människan sett, klimatförändringarna. Detta märks redan nu i vår vardag. Skogsbränder, översvämningar och smältande glaciärer är jordens rop på människans hjälp. Det är vårt gemensamma ansvar att hörsamma de signaler vi ser och att minska vår klimatpåverkan snabbt och drastiskt. Detta kräver delvis en omställning av hur vi lever våra liv, men i första hand handlar det om grön omställning för storföretag till grön och koldioxidneutral produktion av varor och tjänster.

Huddinge kommun är en väldigt stor organisation som behöver göra fler och mer effektiva insatser för grön omställning och minskade koldioxidutsläpp. Det handlar om materialval vid nybyggnation, om våra transporter och hur vi väljer att upphandla mat och service till kommunala verksamheter. Det handlar helt enkelt om hur vi prioriterar. Andelen förnybar el i Huddinge måste öka och infrastrukturen för att ladda elbilar måste byggas ut samtidigt som kollektivtrafiken måste prioriteras för att underlätta för människor att göra klimatsmarta val.

Den gröna politiken innebär dock inte enbart att minska kommunens koldioxidutsläpp. Det handlar också om att naturen ska tas väl omhand. Hur vi vårdar våra naturreservat och sjöar, hur vi främjar pollinering och hur vi arbetar för att värna våra naturreservat och sjöar spelar roll för att skydda vår natur. Vi behöver också främja pollinering och arbeta för att värna den biologiska mångfalden. Även här behöver Huddinge som kommun vara ledande och lösningarna gemensamma.

Samtidigt är Huddinge ingen isolerad ö. Vi har en regering som bygger sin politik på hårdare straff, en omänsklig asyl- och migrationspolitik, en ansvarslös klimatpolitik och en ständigt krympande tro på människors positiva egenskaper, kreativitet och drivkrafter. I vår omvärld oroas vi över Israels pågående folkmord i Gaza, Rysslands anfallskrig mot Ukraina, Turkiets fortsatta krigföring mot det kurdiska folket, Marockos hårdnande förtryck mot västsaharierna och hur vi runt om i Europa ser hur högerregeringar med inflytande av rasistiska krafter beskär kvinnors och HBTQIA-personers rättigheter. I Huddinge har vi emellertid ett annat styre och för att den konstruktionen ska fungera spelar Vänsterpartiet en avgörande roll. I en mörk tid vill vi att Huddinge ska vara ett litet ljus som visar att det går att bekämpa problemen i samhället genom solidariska och gemensamma lösningar.

Viktiga förhållanden för budgeten och ekonomisk ställning

Svensk ekonomi befinner sig i en utdragen lågkonjunktur. Den återhämtning som påbörjades under slutet av 2024 fick ett bakslag under våren 2025. Orsaken var den stigande osäkerheten i vår omvärld, inte minst kopplad till höjda tullar, som dämpade den ekonomiska aktiviteten både globalt och i Sverige.

Konjunkturen i flera viktiga handelsländer fortsätter att vara svag även 2026. Däremot menar Sveriges Kommuner och Regioner i sin oktoberprognos att det finns en tydlig potential för en återhämtning av den inhemska hushållskonsumtionen, som förväntas öka under kommande år. Därtill ökar den offentliga konsumtionen relativt mycket, pådrivet av utbyggnaden av det militära och civila försvaret. Sammantaget förväntas BNP-tillväxten tillta de kommande två åren, om än i relativt låg takt.

Den förutspådda konjunkturuppgången 2026 –2027 antas bidra till att antalet arbetade timmar återigen stiger efter två års minskning. Som genomsnitt för perioden 2025 –2029 beräknas det underliggande skatteunderlaget öka med 4,3 procent per år, något lägre än den genomsnittliga ökningen under tioårsperioden 2015 –2024 (4,5 procent). Givet att skatteintäkterna står för knappt sju av kommunens åtta miljarder i intäkter, så har det en avgörande betydelse för det ekonomiska handlingsutrymmet. Med tanke på att statens finansiella sparande kommer pressas av bland annat utgiftsökningar beträffande försvaret och rättsväsendet finns skäl att tro att de generella statsbidragen kommer öka i lägre takt än tidigare.

Personal- och kompetensförsörjningen pekas ofta ut som välfärdens största utmaning (se bland annat SKR 2025 och Kommunutredningen (SOU 2020:8)). SKR:s senaste personalprognos pekar på ett rekryteringsbehov på knappt 300 000 anställda mellan 2023 och 2030. Denna prognos bygger dock på att framtidens äldre kommer att ha samma behov som dagens äldre, vilket inte varit fallet under 2000-talet (SKR:s Ekonomirapport, maj 2025). Oavsett antaganden från SKR kommer personal- och kompetensförsörjning vara en viktig del för den framtida välfärden. Såväl att identifiera och attrahera nya kompetensbehov/roller som att få befintlig kompetens att vilja utvecklas och att vara kvar är avgörande.

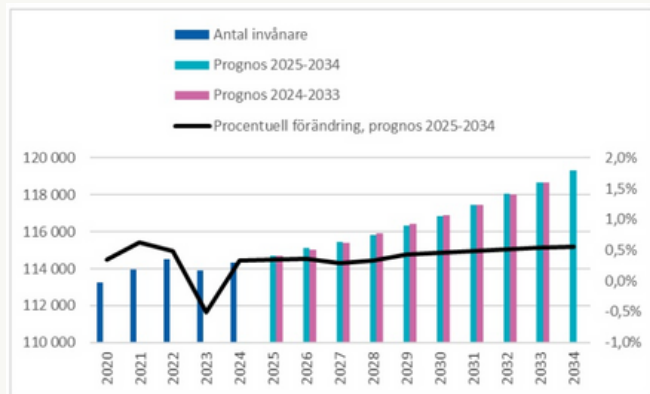
Befolkningsprognos

Befolkningsprognosen visar vilken efterfrågan som förväntas i kommunens olika verksamheter och ligger även till grund för nämndernas volymomräkning.

Under 2020-talet har befolkningsutvecklingen varit svag för såväl Sverige, Stockholms län som för Huddinge kommun.

Den svagare befolkningsutvecklingen jämfört med 2010-talet beror bland annat på att få barn föds och en förändrad migration då färre invandrat samtidigt som antalet utvandrade ökat. Även 2025 har varit ett år med endast svag befolkningsökning. Under de första sju månaderna har Sveriges befolkning ökat med endast 0,1 procent, vilket är den lägsta befolkningsökningen för motsvarande period under 2000-talet i Sverige. Länets befolkning ökar med 0,4 procent, medan Huddinge ökar med 0,2 procent, motsvarande 278 personer, vilket beror på kommunens födelseöverskott. Kommunens flyttnetto är negativt på grund av att det är fler som utvandrar än invandrar, för första gången under 2000-talet.

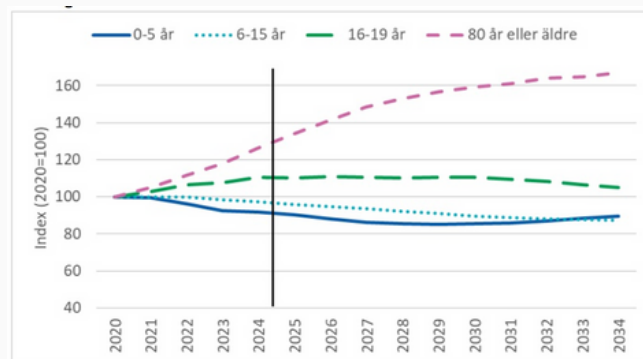
Under de kommande tio åren förväntas befolkningen i kommunen öka med fyra procent eller omkring 500 personer per år. Jämfört med kommunens befolkningsprognos som togs fram förra året, så är skillnaderna mycket små beträffande kommande års ökningsantal. De senaste tio åren ökade befolkningen med 10 procent, främst drivet av antalet invandrade och födda. I kommunens befolkningsprognos görs antagande om att efterfrågan på tillkommande bostäder uppgår till omkring 600 per år, vilket antas öka inflyttningen till kommunen. Samtidigt prognostiseras en förändrad mängd migration och ett lägre barnafödande vilket resulterar i att den totala befolkningsökningen antas bli svarare de kommande tio åren jämfört med de senaste tio åren.

Befolkningsutveckling 2020-2024 och prognos för 2025-2034 för Huddinge kommun.

Huddinge befinner sig, i likhet med övriga kommunsverige, i en demografisk utmaning där andelen äldre ökar i befolkningen samtidigt som de yngre barnkullarna minskar. Antalet 0 –19 åringar beräknas minska med 2 100 barn (motsvarande sju procent) fram till 2034, medan prognosen pekar på 1 500 fler i åldersgruppen 80 år och äldre.

Antalet invånare i de mest yrkesaktiva åldrarna, 20 – 65 år, beräknas få en ökning på 5 procent under de kommande tio åren. Diagrammet nedan visar den indexerade utvecklingen av antalet invånare i Huddinge från 2020 i några, för kommunen, intressanta åldersgrupper.

Befolkningsförändring per åldersgrupper, 2020 –2024 samt prognos 2025 –2034, Huddinge kommun.

Den försvagade befolkningsutvecklingen medför kortsiktigt en risk för överkapacitet i kommunens verksamheter. Därtill medför valfrihetssystemen inom bland annat förskolan, grundskolan och gymnasieskolan en ökad konkurrens om de minskande elevkullarna. Ur ett ekonomiskt perspektiv är det viktigt att kommunens egna verksamheter upprätthåller sin andel av målgruppen. Annars kommer nämndernas ekonomiska ställning försvagas genom att verksamheten i energi dras med lägre intäkter och ett högre strukturomvandlingsbehov, då verksamheten kan vara anpassad för högre elevunderlag. Därtill behöver nämnden kompensera de fristående utförare motsvarande medelkostnaden för en elev. En viktig faktor för att höja attraktiviteten för de kommunala verksamheterna är att få ut pengarna i verksamheten.

Ekonomiplan 2026-2028

Ekonomiplanen utgår från Mål och budget 2025, kommunens befolkningsprognos i september 2025, Sveriges Kommuner och Regioners oktoberprognos för skatteunderlaget och SCB:s preliminära beräkning över utjämningssystemet.

Ekonomiplan

Kommunalskatten i Huddinge år 2026 –2028 behålls på 2025 års nivå och en utdebitering om 19,47 öre per skattekrona.

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamheten	-7 796,1	-8 080,5	-8 366,2
Exploatering	110	130,0	170,0
Avskrivningar	-283,9	-303,9	-323,9
Verksamhetens netto	-7 970,0	-8 254,4	-8 520,2
Skatteintäkter	66 875,7	7 182,6	7 476,8
Kommunal utjämning	1 199,7	1211,8	1 206,9
Skatt, utjämning	8 075,4	8 394,4	8 683,7
Verksamhetens resultat	105,4	140,0	163,5
Finansiella intäkter	385,9	431,5	505,0
Finansiella kostnader	-241,8	-288,2	-343,2
Årets resultat	249,5	283,3	325,3
Årets resultat ekonomiskt mål	139,5	153,3	155,3
Årets resultat % av skatt och utjämning	1,7%	1,8%	1,8%

Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och bidrag avgör hur mycket resurser som kommunen kan använda. Skatteintäkterna står för den absolut största delen av kommunens intäkter..

I syfte att ge likvärdiga ekonomiska förutsättningar mellan landets 290 kommuner finns ett kommunalekonomiskt utjämningsystem som främst utjämnar för skillnader i skattekraft (inkomstutjämningen) och strukturellt behov som befolkningssammansättning, geografi och socioekonomi (kostnadsutjämningen).

Huddinge kommuns skattekraft är 105,4 procent – det vill säga fem procent över riksgenomsnittet. Kommunens inkomstutjämningsbidrag förväntas därför bli 612 miljoner kronor 2026. Enligt kostnadsutjämningen har Huddinge kommun en behovsstruktur som är tre procent högre än riksgenomsnittet och därför får kommunen ett bidrag på 211 miljoner kronor. Därutöver finns bland annat en regleringspost som är skillnaden mellan statens generella statsbidrag och sektorns bidrag från främst inkomst- respektive kostnadsutjämningen. Denna påverkas framför allt av ändrade nivåer av det generella statsbidraget. Under kommunal utjämning redovisas även intäkter från kommunala fastighetsavgiften.

Huddinges standardkostnad inom LSS-utjämningen (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) är lägre än genomsnittet för riket och för år 2026 beräknas en avgift på 172 miljoner kronor. Den kommunala fastighetsavgiften beräknas preliminärt till 227 miljoner kronor, en ökning med 3 procent jämfört med 2024.

Huddinge kommun har avsatt 736 miljoner kronor i en resultatutjämningsreserv (RUR). Reservan är avsedd att utjämna normala svängningar i intäkter över konjunkturcyklerna. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) bedömer att det underliggande skatteunderlaget ökar mer än det tioåriga genomsnittet. Därmed är det enligt Huddinge kommuns riktlinjer inte möjligt att använda resultatutjämningsreserven 2026.

Från och med 2024 är det på grund av ny lagstiftning inte längre möjligt att reservera medel till resultatutjämningsreserven. I stället ges möjlighet att införa en så kallad resultatreserv (RER), som ger kommunen större möjlighet att bestämma när reserven får användas. En viktig skillnad mellan RUR och RER är att den senare kan nyttjas mer aktivt, oavsett konjunkturläge. Resultatreserven innebär att kommunen givits möjlighet att bygga upp en reserv från genererade överskott att använda senare, när särskilda omständigheter finns. Dessa omständigheter kan exempelvis vara en tillfälligt svag utveckling av skatteunderlaget, omstrukturering av verksamhet eller andra tillfälliga kostnadsökningar eller inkomstbortfall. Huddinge kommun har 66 miljoner kronor i RER.

Intäkt/Kostnad	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Allmän kommunalskatt	6 844,1	7 149,4	7 442,2
Inkomstutjämningsbidrag	611,8	650,3	667,3
Kostnadsutjämningsbidrag	210,9	211,7	212,3
Regleringsbidrag/-avgift	321,1	294,1	272,5
Avgift för LSS-utjämning	-171,5	-172,1	-172,6
Kommunal fastighetsavgift	227,4	227,4	227,4
Summa skatt, utjämning, bidrag	8 043,9	8 361,3	8 649,1

Skatter, kommunalekonomisk utjämning och fastighetsavgift (mnkr).

Resultatutjämningsreserv och resultatreserv

Huddinge kommun har avsatt 736 miljoner kronor i en resultatutjämningsreserv (RUR). Reserven är avsedd att utjämna normala svängningar i intäkter över konjunkturcyklerna. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) bedömer att det underliggande skatteunderlaget ökar mer än det tioåriga genomsnittet. Därmed är det enligt Huddinge kommuns riktlinjer inte möjligt att använda resultatutjämningsreserven 2026.

Från och med 2024 är det på grund av ny lagstiftning inte längre möjligt att reservera medel till resultatutjämningsreserven. Istället ges möjlighet att införa en så kallad resultatreserv (RER), som ger kommunen större möjlighet att bestämma när reserven får användas. En viktig skillnad mellan RUR och RER är att den senare kan nyttjas mer aktivt, oavsett konjunkturläge. Resultatreserven innebär att kommunen givits möjlighet att bygga upp en reserv från genererade överskott att använda senare, när särskilda omständigheter finns. Dessa omständigheter kan exempelvis vara en tillfälligt svag utveckling av skatteunderlaget, omstrukturering av verksamhet eller andra tillfälliga kostnadsökningar eller inkomstbortfall. Huddinge kommun har 66 miljoner kronor i RER.

Finansiella intäkter och kostnader

Kommunkoncernens skuldförvaltning påverkar merparten av kommunens finansiella intäkter och kostnader. Finansiella intäkter består av räntor och borgensavgifter (0,50 procentenheter för fastighetsbolagen respektive 0,71 procentenheter för energibolagen) på utlåning och vidareutlåning till kommunala bolag, räntor på banktillgodohavanden eller annan placering av likviditetsöverskott, samt utdelning från Södertörns Energi. Finansiella kostnader består främst av räntor på den upplåning som görs av internbanken för vidareutlåning, finansiella kostnader för pensionsskulden samt indexuppräkningsavseende åtaganden kopplade till medfinansiering av statlig infrastruktur. Revideringar av beslut avseende statliga infrastrukturesatser kan inverka på framtida finansiella kostnader.

Finansnettot för 2026 har förbättrats med 48 miljoner kronor jämfört med Mål och budget 2025, vilket bland annat beror på högre utlåning till de kommunala bolagen och högre snittränta.

Pensionskostnader

Efter de rekordhöga pensionskostnaderna under 2023 och 2024 har kostnaderna minskat under 2025 och förväntas fortsätta minska under 2026. Kommunens pensionskostnader beräknas uppgå till cirka 457 miljoner kronor för 2025 och till cirka 406 miljoner kronor för 2026. En lägre inflation gör att prisbasbeloppet ökar långsammare än tidigare år, vilket ger en lägre uppräknings av kommunens avsättning till den förmånsbestämda pensionen.

Lokalresursplan (bilaga 3)

Lokalresursplanen (bilaga 3) är ett strategiskt planeringsverktyg för nuvarande och framtida behov av verksamhetslokaler. Planens syfte är att underlätta planering för förändring av lokalbeståndet över tid samt utgöra ett bedömningsunderlag för framtida underhållsbehov och samlade investeringsbehov i kommunen ur ett koncernperspektiv. Vänsterpartiet har tagit fram ett eget förslag till lokalförsörjningsplan.

Plan för samhällsbyggnad (bilaga 4)

Plan för samhällsbyggnad redogör för pågående samhällsbyggnadsprojekt och dess konsekvenser, samt utgör underlag för kommande beslut om nya projekt som krävs för att uppnå kommunens mål. Planen innehåller dessutom förslag på 14 nya insatser kring infrastruktur och offentlig plats där planering påbörjas under 2026, vilka sannolikt kommer föranleda framtida investeringar i kommunen. Vänsterpartiet har tagit fram ett eget förslag till plan för samhällsbyggnad.

Avskrivningar

Avskrivningar används i redovisningen för att fördela utgiften för en investering över tillgångens nyttjandetid. Motivet är att ge en rättvisande bild av kommunens förbrukning för respektive redovisningsperiod. Flertalet av koncernens investeringar görs av Huddinge Samhällsfastigheter respektive Hüge Bostäder och hamnar därmed i deras resultaträkning. Kommunens avskrivningar rör främst investeringar i infrastruktur och allmän plats så som parker och torg.

Avskrivningar till följd av samhällsbyggnadsinvesteringar och kommunens övriga investeringar uppgår till 284 miljoner kronor 2026 och förväntas öka med 20 miljoner kronor per år över planperioden. Dagens redovisningsregler innebär att utgifterna för en investering skrivs av över nyttjandetiden medan inkomsterna redovisas som en intäkt direkt vid färdigställandet. Även om investeringarna i samhällsbyggnadsprojekten i stor utsträckning finansieras av inkomster så medför de ändå ökade avskrivningskostnader.

Utmaning att finansiera framtidens välfärd

Huddinge kommun står inför ett omfattande omställningsarbete. Dels förväntas en avsevärt lägre befolkningstillväxt. Detta påverkar särskilt målgruppen barn och unga, vilket kommer öka behovet av en god anpassningsförmåga inom framför allt förskole- och grundskolenämndens verksamheter. Den vikande demografin bör dock inte enbart ses som ett problem. Den bör i stället betraktas som en möjlighet att med bibehållen personalstyrka minska barngrupperna. Vad som däremot behöver ses över är nyttjandet av lokaler för förskole- och grundskoleverksamhet. Dels planeras flera stora nyinvesteringar, bland annat ett nytt kommunhus, simhall, idrottshall och bibliotek. Detta är i huvudsak nyinvesteringar som behövs oberoende av hur befolkningsutvecklingen ser ut. Därutöver står Hüge Bostäder inför betydande reinvesteringar av sitt bostadsbestånd.

För att Huddinge ska klara de framtida demografiska utmaningarna behöver verksamheternas finansiering säkras. Detta innebär på sikt en högre kommunalskatt för att klara välfärden. Samtidigt ska kommunens arbetssätt ses över och behovet av att använda sparat kapital från resultatreserven kommer att öka. Begreppet effektivitet används som regel för att göra nedskärningar i verksamheten. Färre ska arbeta mer för samma lön, exempelvis. Huddinge kommun har som målsättning att vara en attraktiv arbetsgivare. Därför kommer vi satsa långsiktigt på att behålla personal och på så vis höja kvaliteten i våra verksamheter.

Mål och vision för Huddinge

Vår politik tar avstamp i socialism, feminism, antirasism och grön omställning. Genom denna politik skapar vi ett rättvist, jämlikt och grönt Huddinge.

Ekonomisk rättvisa

Vänsterpartiet är ett parti som tar demokratin på allvar. Därför menar vi att den inte kan inskränka sig till valdemokrati, folkomröstningar, parlamentarism och medborgardialoger. Demokratin måste också sträcka sig till ekonomins område. Rikedom och tillväxt skapar vi gemensamt och ska fördelas på ett sätt som gör att klassklyftor utjämnas och att villkor och möjligheter utjämnas mellan olika delar av befolkningen. Så väl den nationella som den kommunala ekonomin behöver demokratiseras och göras mer rättvis. Idag går utvecklingen åt motsatt håll och ett fåtal individer och företagskoncerner berikar sig på allas vårt gemensamma arbete. På kommunal nivå syns detta genom att skatter sänks samtidigt som taxor som åligger det enskilda hushållet höjs. Detta minskar kommunens intäkter samtidigt som det snedvrider betalningsmöjligheterna för hushåll som har olika ekonomiska förutsättningar. Det skapar den orättvisa vi menar att kommunalskatten ska användas för att överbrygga.

Social rättvisa

Huddinge ska präglas av social rättvisa. Alla människor ska ha rätt till samma stöd och ett lika starkt socialt skyddsnät om något skulle hända en i vardagen eller på jobbet. Utanförskapet i samhället måste motverkas genom att satsa på avhoppbar verksamhet, förebyggande insatser i skolan och fler insatser för personer i missbruk och kriminalitet. Så kan vi hjälpa fler till ordnade levnadsförhållanden och ut i arbetslivet.

Långtidsarbetslösa och unga behöver också komma ut i arbetslivet. Genom satsningar på sommarjobb, praktikplatser, lärlingsplatser och utbildningar gör vi steget ut i arbetslivet lättare. Vi behöver trygga och tillgängliga utemiljöer som är till för alla oavsett kön eller tid på dygnet. Kvinnor som utsätts för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska få det stöd och den hjälp de behöver.

Ekologisk rättvisa

Huddinge ska vara en kommun som präglas av ekologisk rättvisa. Det ska vara lätt att göra rätt, både för den enskilde Huddingeboen, för kommunens förvaltningar, för företagen och för föreningslivet. Därför behöver vi satsa på en stark kollektivtrafik för att binda samman de yttre kommundelarna, motverka utsläppen och undvika att bygga fler omotiverade motorvägar. I stället behöver fler cykel- och gångvägar byggas. Kommunen ska underlätta för källsortering och hållbara lösningar för kommuninvånarna samtidigt som man ska vara ett föredöme för kommuninvånarna när det gäller hur man arbetar med energieffektivisering, hållbara drivmedel och ekologiska upphandlingar. Solceller på alla kommunala fastigheter ska vara lika självklart som en fossilfri kommunal fordonsflotta. Matsvinnet ska motverkas genom tillagningskök i alla kommunens grundskolor. Vi är på väg ditåt med planerat nytt tillagningskök på Kungsklippeskolan men för Visättraskolan saknas fortfarande plan på ett tillagningskök vilket är viktigt framöver.

Vi behöver ha nära till skogs- och naturområden i kommunen. Underhållsbehoven för dessa områden har ökat. Genom att underhålla våra skogs- och rekreationsområden uppmuntrar vi också kommuninvånarna till en hälsosam och aktiv livsstil.

Den planerade Tvärförbindelse Södertörn måste stoppas. Som enda parti jobbar Vänsterpartiet fortfarande enträget för att vägen inte ska bli verklighet. Bygget och därefter i än högre grad den drifttagna vägen kommer att öka koldioxidutsläppen och partikelhalterna i luften i Huddinge, däribland i flera viktiga grönområden. Större satsningar behöver läggas på smarta lösningar för spårbunden trafik och kollektivt resande. Ett välkommet besked är att regeringen äntligen gett klartecken för den första etappen av Spårväg Syd som ska byggas mellan Flemingsberg och Skärholmen.

Klimatet är en ödesfråga. Köttkonsumtionen måste minskas i kommunala verksamheter och bytas ut mot vegetariska och ekologiska alternativ. Grönytefaktorn (GYF) måste vara en komponent i styrningen för byggprojekten. Genom att implementera GYF i översiktsplanen och tidigt i planprocessen så har kommunen möjlighet att kräva detta vid all nybyggnation. Fler grönytor behövs för att underlätta dagvattenflödet och ökat koldioxidupptag. Kommunen behöver utlysa klimatnödläge för att kunna påbörja en klimatomställning.

Torvbildande våtmarker binder dubbelt så mycket koldioxid som alla världens skogar. Till följd av jordbruk har en stor del av alla Sveriges naturliga våtmarker torrlagts. Återställande av våtmarker är en viktig klimatåtgärd men också ett sätt att återskapa naturliga ekosystem. Huddinge kommun ska därför företa en inventering av torrlagda våtmarker och, där möjligt, återställa våtmarker.

Kommunfullmäktiges mål

Ekonomisk hållbarhet

En stabil ekonomi för välfärden

Huddinge ska ha en stabil kommunal ekonomi med kontrollerade inkomster och utgifter med ansvarsfullt underhåll av våra tillgångar. På längre sikt handlar det om att finansiera välfärden och skapa en ekonomisk utveckling som fokuserar på att finansiera välfärden och skapa ekonomisk utveckling som gynnar alla Huddingebor. För att garantera kvaliteten i välfärden behövs en gemensam och solidarisk finansiering. En sådan är inte möjlig så lång privata vinstintressen och marknadsliberala experiment fortsätter att behandla Huddinges välfärd som en affärsverksamhet vilken som helst. För välfärden är ingen affär, välfärden är till för att trygga vår gemensamma tillvaro och vår gemensamma framtid. Som princip ska gälla att kommunen inte säljer ut kommunala verksamheter till privata aktörer. Vissa undantag kan göras för när personal eller föräldrar själva vill ta över driften av en verksamhet som annars skulle riskerat nedläggning. Vår målsättning är att ge kommunens invånare en högkvalitativ välfärd med en skola som minskar ojämlikheter, tillgängliga kultur- och fritidsaktiviteter samt en värdig äldreomsorg med högsta standard.

Minska de ekonomiska klyftor

Sverige är ett aggressivt klassamhälle. Vårt land är ett av de i världen där inkomstklyftorna ökar snabbast. Det gäller även på kommunal nivå. Det syns tydligt på skillnader i livslängd, medelinkomst och även på pensioner och skolbetyg. Huddinge ska ha en ekonomisk politik som i varje del tar hänsyn till ekonomiska skillnader och livsförhållanden och som målmedvetet arbetar för att minska klassklyftorna i samhället.

Motverka privatisering inom välfärden

Sedan privata intressen släpptes in i välfärden har inget blivit bättre eller smartare styrt, snarare tvärtom. Den kommunala insynen i upphandlade verksamheter är begränsad och trots många konstruktiva förslag om hur insynen skulle kunna öka har de styrande i Huddinge hittills enbart visat ointresse för problematiken. Det enda tydliga undantaget är avskaffandet av Lagen om valfrihet (LOV) i hemtjänsten, en utveckling vi välkomnar även om vi menar att den inte ger tillräckligt utrymme för att satsa på den kommunala hemtjänsten.

När det gäller det totalt misslyckade privatiseringsexperimentet för kommunens lokalvård har man mot bättre vetande valt att återigen förlita sig på privata aktörer. Valfärdsprofitörerna har livnärt sig väl på Huddinge kommuns skattebetalare.

De stora fuskarna i välfärdssektorn har alltid varit företag som finansierar sin verksamhet med våra skattepengar samtidigt som de levererar en sämre kvalitet, har otrygga anställningsvillkor och gör övervinster på bekostnad av kvaliteten i de verksamheter de driver. Privatiseringarna kräver dessutom ökad administration genom exempelvis upphandlingar och minskar den politiska styrningen. Vi vill återta så mycket verksamhet som möjligt i egen regi för att främja likvärdighet och minska segregation.

En attraktiv arbetsgivare

Huddinge kommun ska vara en arbetsgivare dit folk vill söka sig. Detta kan bara byggas genom en intressant, nytänkande och dynamisk arbetsplats som också erbjuder stabilitet, trygghet och en ekonomisk grundtrygghet för personalen med god löneutveckling och bra anställningsförhållanden.

Under allt för många år har Huddinge kommun avstått från att göra fullgoda pris- och löneuppräkningsföretag för att möta inflationen. Detta är något som vi länge påpekat och försökt ändra på. I praktiken är det i dagsläget en förlustaffär att vara anställd inom Huddinge kommun. Pris- och lönekomensationen har släpat efter så pass länge att kommunen i praktiken har en löneskuld till personalen. Med det styre Huddinge haft sedan 2022 har uppräkningsföretagarna varit bättre, särskilt i de personalintensiva nämnderna. Detta är välkommet men räcker inte. På sikt måste målet vara att göra full pris- och lönekomensation varje år och för samtliga nämnder.

En förhoppning vi haft på det nya styret i kommunen har varit att vi ska få ett slut på alla dessa maskerade som effektiviseringar som gjordes i kommunen under det borgerliga styret. Ett sådant stopp har vi dock inte sett skymten av, snarare har det förmenta effektiviseringsarbetet fått en mer framskjuten plats. I nämnddialogerna inför budgetarbetet 2025 blev det tydligt att dessa effektiviseringar i flertalet nämnder framför allt handlar om att inte täcka vakanser som uppstår till följd av sjukskrivningar, föräldraledighet eller pensionsavgångar.

Det innebär att mer arbete läggs på färre anställda som trots det får samma lön som tidigare. Det är en ohållbar personalpolitik i längden.

Att ge personalen inflytande och arbetsmiljöcertifiera chefer är avgörande för att skapa en trivsamt arbetsplats och minska personalomsättningen. Effektiviseringssträvan har lett till nedskärningar i kommunal verksamhet. Det är viktigt att återuppbygga vår välfärdssektor för att attrahera fler medarbetare och stödja kommunens tillväxt.

Arbetet med att få ner de höga sjukskrivningstal som länge fick Huddinge att sticka ut i statistiken såväl i regionen som i hela landet, har inletts. Omstruktureringar har gjorts som kommer underlätta arbetet med att få ner sjukskrivningstalen. Detta är ett resultat av samarbetet mellan Vänsterpartiet och Mittenstyret. Arbetet har resulterat i att kommunen, enligt senaste delårsrapporten, har de lägsta sjukskrivningstalen på över tio år. Detta är ett tydligt steg i rätt riktning. Samtidigt får detta aldrig ses som en engångsföreteelse, arbetet måste systematiseras och ske kontinuerligt.

Idag tvingas många kvinnor in på osäkra tim- och deltidsanställningar inom bland annat omsorgsyren. Vänsterpartiet har i samverkan med Mittenstyret drivit igenom att rätt till heltid ska gälla inom äldreomsorgen. Självklart anser vi dock att så bör vara fallet för alla som är anställda inom Huddinge kommuns olika verksamheter. Vi vill också att kommunen i möjligaste mån undviker att anlita bemanningsföretag. Korta konsultuppdrag kan behövas emellanåt då det saknas expertkompetens men aldrig som långsiktig bemanning. Grundregeln ska vara att samtliga som arbetar i Huddinges egen verksamhet också är anställda av kommunen.

Social hållbarhet

En inkluderande bostadspolitik

Bostaden är inte bara en fundamental mänsklig rättighet, den är också grunden för en ordnad, stabil och trygg tillvaro. Tyvärr har vi idag ett system som är utformat på ett sådant sätt att denna fundamentala mänskliga rättighet nekas allt för många. För den som har råd att betala finns ingen bostadsbrist. För vanligt folk, låg- och medelinkomsttagare är däremot utbudet begränsat.

För att kunna skaffa en bostad måste man antingen förlita sig på en bostadskö där du måste köa i årtal för att få din första bostad, eller skuldsätta dig för lång tid framöver och köpa en bostadsrätt som i praktiken ändå ägs av banken. Det ställer många grupper långt från bostadsmarknaden, särskilt unga, äldre med låg pension och nyanlända invandrare.

För att möta de växande behoven behöver vi tänka nytt kring byggandet. Nu utvecklas två nya stadskärnor i Huddinge, Flemingsberg och Storängen. Dessutom finns planer på ett nytt område i Björnkulla. I dessa områden behöver man bygga för vanligt folk och pressa hyran i nyproduktion. I Vänsterpartiets reformprogram med Mittenstyret har ett sådant projekt inletts i Vårby gård där vi bygger Kombohus, en modell speciellt framtagen för att just hålla hyrorna i nyproduktion så låga som möjligt och vi har också sett till att inkomstkraven för att hyra en lägenhet hos det allmännyttiga bostadsbolaget, Huga Bostäder, har sänkts.

Till följd av tidigare utförsäljningar av allmännyttiga bostäder ser vi nu hur områden förfaller på grund av bristande underhåll. Vi har redan sett en sådan utveckling i Flemingsberg, Visättra och Vårby där oseriösa riskkapitalbolag övertagit ägandet av tidigare allmännyttiga bostäder. På sikt är det nödvändigt att arbeta för att återföra tidigare allmännyttiga bostäder som sålts till riskkapitalbolag till allmännyttan igen. Detta är ett sätt att garantera upprustning av fastigheterna men också en säkerhet för hyresgästerna. Vi kommer aldrig acceptera utförsäljningar av allmännyttan. I det reformprogram Vänsterpartiet förhandlat fram med Mittenstyret finns också ett stopp av vinstuttaget ur Huga Bostäder AB. Detta är ett sätt att stärka bolagets ekonomi samtidigt som vi ser till att hyresgäster i allmännyttan inte dubbelbeskattas genom att både betala kommunalskatt och finansiera välfärden genom kommunens vinstuttag ur det egna bolaget.

För att bryta segregationen i Huddinge och göra bostadsmarknaden mer tillgänglig för alla samtidigt som vi motverkar klimatförändringar behöver vi satsa på att bygga fler billiga hyresrätter i olika storlekar för att möta upp medborgarnas behov i olika skeden i livet. Vi behöver rusta upp miljonprogramsområdena och klimatanpassa miljonprogrammen för att minska segregationen och energiförbrukningen samtidigt. Vi behöver också fokusera på klimatsmart byggande genom klimatsmarta materialval.

Fler trygga jobb

För att bryta segregation, fattigdom och skapa ett mer inkluderande Huddinge behöver vi få ut fler i arbete. Insatser ska i första hand göras där arbetslösheten är som störst. Men alternativet till arbetslöshet får aldrig bli att slussas till den otrygga gig-ekonomin, springvikariat eller ännu värre, kriminalitet. Omställningsarbetet kommer ta tid, men utgångspunkten är att bygga ut välfärden och garantera rätten till heltid för alla som vill. Arbetet har redan inletts inom äldreomsorgen och ska också utsträcka sig till fler områden på sikt.

Huddinge kommun ska prioritera schyssta arbetsvillkor och jämställda löner. Det finns fortfarande en obalans mellan mäns och kvinnors löner. Kvinnor har ofta högre utbildning än män, men tjänar i genomsnitt 15 procent mindre. Denna löneklyfta måste krympa och jämställdhet i lönesättningen måste främjas. Lägre löner har på sikt negativ effekt på kvinnors ekonomiska självständighet och pensionssparande. Huddinge har länge stuckit ut i statistiken när det gäller sjukskrivningar i kvinnodominerade yrken. Vänsterpartiet har i reformprogrammet med Mittenstyret valt att sätta fokus på denna fråga. Under mandatperioden har ett omfattande arbete gjorts och sjukskrivningstalen är nu på den lägsta nivån på över tio år. Detta är en välkommen utveckling, samtidigt som Huddinge fortfarande har höga sjukskrivningstal och arbetet med att sänka sjukfrånvaron måste fortsätta.

Nedskärningar som gjorts i kommunens verksamheter har ökat arbetsbördan för många anställda. Detta har särskilt haft effekt inom utbildnings- och vårdsektorerna där man undviker att täcka vakanser vid pensionsavgångar, föräldraledigheter och långtidssjukskrivningar. Detta är ett direkt resultat av att vi under allt för lång tid har satt den välfärden på svältkur. Även lärare upplever ökad arbetsbelastning och dokumentationskrav, vilket resulterar i högre sjukfrånvaro. Stressiga och fysiskt krävande arbetsvillkor leder ofta till utmattning. Många småbarnsföräldrar kämpar med balansen mellan arbetsliv och familjeliv. Detta leder till att kvinnor ofta väljer att arbeta deltid vilket påverkar såväl lön som pension.

Hållbart och långsiktigt företagande

Politik som gynnar kommuninvånarna leder i regel även till ett bra företagsklimat. Det handlar om konkreta saker som väl fungerande kollektivtrafik,

bättre kundunderlag i våra närcentrum genom förtätning i befintliga bostadsområden och om att underlätta för företag att arbeta klimatsmart. Det är viktigt att kommunen underlättar för föräldrar och personal att ta över exempelvis förskolor som hotas av nedläggning genom kooperativa driftsformer.

Klimatomställningen är inte enbart något som rör medborgarna, kommunen eller civilsamhället. Huddinge kommun ska arbeta aktivt för att attrahera företag som arbetar med cirkulär ekonomi, grön omställning och klimatsmarta innovationer.

Arbetet som integration

Att ha ett jobb är en viktig del av integrationsprocessen. Det är ett viktigt verktyg för nyanlända att lära sig språket och knyta an till kommunens invånare. Det skapar gemenskap och motverkar det utanförskap som många nyanlända kan känna. Därför är det viktigt att kommunens arbetsgivare uppmuntras till att anställa nyanlända och att språkkompetensutvecklingen som nu införts inom äldreomsorgen och förskolan också byggs ut till att gälla exempelvis den grupp som jobbar inom LSS och personlig assistans. Språkkompetensutvecklingen ska dock alltid ske på betald arbetstid och med vikarier på plats för att minska stressen för personal som deltar i utbildningen.

Underlätta för unga att komma in på arbetsmarknaden

Ett första jobb är språngbrädan ut i vuxenlivet. Unga saknar ofta ett gediget CV med arbetslivserfarenhet från olika branscher. Resan ut i arbetslivet måste börja någonstans. Tyvärr är det inte alltid brist på utbildning eller erfarenhet som hindrar unga att få jobb, utan det finns hinder som är relaterade till efternamn, könstillhörighet, religion och funktionalitet. Detta är ett allvarligt problem.

Projekt som Tillsammans för Vårby och Unga för orten är viktiga. Dessa initiativ spelar en avgörande roll för att hjälpa unga att komma in på arbetsmarknaden, där de kan visa sin förmåga. Genom att skapa broar mellan utbildning och arbetsliv ges unga möjlighet att utforska sina karriärmöjligheter.

Det är viktigt att främja samarbeten mellan gymnasier, högskolor, universitet och näringslivet. Dessa partnerskap hjälper unga att få relevant kunskap och de färdigheter som behövs för att fungera på en arbetsplats. Att erbjuda jobbmöjligheter till unga gynnar inte bara individerna utan även samhället som helhet. Jobb för unga kan vara en viktig förebyggande åtgärd för att minska rekrytering till kriminella gäng och därmed också skapa ett tryggare Huddinge. Skolans studie- och yrkesvägledare har en viktig roll i att informera om behovet av elever till yrkesprogrammen. Kommunen ska också ställa krav på praktikplatser vid upphandlingar där det är lämpligt.

Meningsfull sysselsättning för personer med funktionsnedsättning

Sysselsättning är viktigt för att aktivera och höja livskvaliteten för människor med funktionsnedsättningar. Därför är dagliga verksamheter och andra sysselsättningar viktiga, då det också ger dem kompetenser för att, efter deras förutsättningar, komma ut i arbetslivet. Detta behöver vara en aktiv del i jämlikhetsarbetet. Arbetet med paraidrott ska utvecklas i kommunen för att ge fler möjlighet till sport och uteaktiviteter som stimulerar hälsan men också är ett sätt att bygga sociala kontaktnät.

Likvärdig skola för alla

En bra skolgång är en av förutsättningarna för ett bra liv. Fler elever måste nå godkända betyg efter avslutad gymnasieutbildning och kommunen ska agera för att hjälpa elever på yrkesprogram att få lärlingsplatser genom att ställa sådana krav i upphandlingar. Pedagogerna behöver få bättre arbetsförhållanden, speciellt i förskolan.

Förskolan och grundskolan lider båda av hög sjukfrånvaro bland personalen. För att minska sårbarheten i verksamheten behöver vi få fler vuxna i skolan, med tyngdpunkt på fler förskolepedagoger och fler speciallärare. På så vis vill vi också fånga upp de elever som behöver extra hjälp och stöd för att ta sig igenom sin utbildning på ett så bra sätt som möjligt. Kommunen ska ha en garanti för att se till att alla elever klarar sina nationella prov i årskurs tre genom en satsning på att alla elever ska klara nationella proven i årskurs 3.

Lärartätheten i Huddinge har vänt uppåt, men kommunen ligger fortfarande inte på den nivå som skulle behövas för att uppnå en god kvalitet i alla skolor. Här behöver Huddinge följa exemplet från kommuner som Botkyrka och konkurrera med bättre löneutveckling för lärarkåren. Vi anser också att lärare bör kunna attraheras av att få ägna sig mer åt sitt kärnuppdrag, undervisning, och mindre åt administration och den tunga dokumentationsbördan.

Kommunens pengar ska riktas dit där behoven är störst. I en segregerad kommun som Huddinge handlar det i första hand om skolorna i våra socioekonomiskt utsatta områden. Vänsterpartiet har i sitt reformprogram tillsammans med Mittenstyret kommit överens om att successivt höja det socioekonomiska stödet i grundskolan. Det socioekonomiska stödet är en nyckel till att ge de skolor som har de största utmaningarna de största resurserna. Genom att titta på faktorer som hur många andraspråkstalare som finns på en skola, hur många som kommer från hem som saknar akademisk tradition och liknande faktorer som ställer högre krav på skolorna så viktas man extra resurser till dessa skolor. Det socioekonomiska stödet har under den senaste fyraårsperioden, då Vänsterpartiet haft inflytande över politiken i Huddinge, ökat med 30 miljoner kronor årligen.

För att höja antalet behöriga lärare i skolor i socialt utsatta områden ska skolorna kunna låta obehöriga lärare studera på lärarprogrammet 50% av sin anställning med full lön, enligt den så kallade Borlångemodellen. Skolorna får ersättning för den del av anställningen som används för studier av medel hos grundskoleförvaltningen.

De flesta incidenter som inträffar i skolan sker på skolgården, i uppehållsrum och korridorer. Det är svårt för skolans personal att ständigt ha uppsikt över dessa ytor för att alla elever ska känna sig trygga i skolan. Därför behövs fler vuxna i skolan för att skapa en tryggare skolmiljö.

Satsa på SFI

SFI-undervisningen i Huddinge måste få en högre prioritet. Det är ett stort problem att få tag på utbildade SVA-lärare (svenska som andraspråk). Detta problem gäller inte bara Huddinge utan hela regionen. I SFI-utbildningen finns också ett inbyggt systemfel; det är en arbetsmarknadsinsats och inte en utbildningsform. Detta ställer till problem när det inte är den studerandes kunskaper utan Försäkringskassans regelverk som avgör när en utbildning ska avslutas. SFI-utbildningen är också ett exempel på en samhällsviktig insats som är sönderprivatiserad. I Huddinge saknas kommunal SFI-undervisning. Kommunen har valt att förlita sig enbart på privata utförare. Vänsterpartiet anser att kommunen bör utreda möjligheterna att ta makten över SFI-undervisningen till större del genom att erbjuda ett kommunalt alternativ vid sidan av de privata aktörerna.

Ett modersmålslyft för Huddinge

Modersmålet är en avgörande bit i pusslet i en mångkulturell kommun som Huddinge. Modersmål främjar kulturell identitet och språkutveckling. Det är vetenskapligt belagt att den som behärskar sitt modersmål väl också har lättare att lära sig sitt andraspråk, i detta fall svenska. För personer med inga eller låga läs- och skrivkunskaper kan modersmålsundervisning vara av avgörande betydelse för att senare lära sig svenska.

I en tid då Sverige har en regering som allt tydligare ifrågasätter modersmålsundervisningen och dess betydelse av rent populistiska skäl är det viktigt att Huddinge visar på ett alternativ. Här finns möjlighet att gå före och visa på de goda effekter forskningen pekar på att modersmålsundervisningen faktiskt har.

Idag sker modersmålsundervisningen under begränsade former för hur, när och var vi erbjuder modersmålsundervisning. Idag måste tre elever på en skola ha samma modersmål och önska modersmålsundervisning för att det ska bli aktuellt med undervisning på den egna skolan. Annars sker undervisningen på en annan skola. Detta medför att unga elever förväntas transportera sig själva till en annan skola, som i vissa fall ligger långt bort. Regelverket måste ändras och bli mer generöst. Ett annat problem har tidigare varit undervisningstiden. Lektionerna har varit för korta för att ge den pedagogiska inramning som är så viktig i allt lärande. Vänsterpartiet och Mittenstyret har nu kommit överens om att utöka undervisningstiden från 40 minuter per vecka till en timme per vecka.

Språket bär vi med oss från barnsben genom hela livet. Därför är det viktigt att i tidig ålder börja stimulera modersmålsinläring. Därför ska förskolan arbeta modersmålsstimulerande. På så vis finns ett upparbetat intresse för att fortsätta lära sig sitt modersmål i grundskolan.

Meningsfull fritid för alla

Huddinge är en kommun som på grund av fattigdom, segregation och arbetslöshet är hårt drabbad av gängkriminalitet. En aningslös och kortsiktig högerpolitik under Tidö-regeringen bidrar till att klassklyftorna fördjupas ytterligare. Kommunen måste därför sätta in extra insatser för att förebygga fortsatt eskalering och hantera kriminaliteten. En sådan metod är att arbeta med att ge unga en meningsfull fritid. Vi vill att nolltaxan för lokaler återinförs. Vi vill också främja fler avgiftsfria kultur- och fritidsaktiviteter för unga. Att stärka föreningslivet och erbjuda fler att ingå i det är ett av de mest effektiva sätten att bekämpa kriminaliteten och arbeta brottsförebyggande.

Ungdomar lider också i allt högre grad av psykisk ohälsa. Problematiken kryper dessutom neråt i åldrarna. Genom att erbjuda fler alternativ för en meningsfull fritid kan vi motverka den psykiska ohälsan och ensamheten men också på ett tidigare stadium identifiera den och sätta in rätt åtgärder för att hjälpa den ungdom det berör.

Barns rätt till fritidsaktiviteter ska inte bero på klass, bostadsort eller tjockleken på föräldrarnas plånbok. Vänsterpartiet förespråkar avgiftsfria kulturaktiviteter och ökade resurser till fritidsverksamhet för att säkerställa lika möjligheter för alla barn att njuta av en meningsfull fritid. Vi vill att kulturskolan på sikt ska vara avgiftsfri, vi vill ge mer resurser till studieförbunden och vi vill att kommunen arbetar tätare med civilsamhället och lokala eldsjälar för att tillskapa aktiviteter där sådana saknas. En punkt i Vänsterpartiets reformprogram med Mittenstyret lovade Huddingeborna en fritidsbank. En sådan har nu öppnats i Flemingsberg, i Fleminghallen. Vänsterpartiet vill nu se filialverksamheter i andra kommundelar som erbjuder en begränsad utlåningsverksamhet, men framför allt möjlighet att återlämna produkter i sin egen kommunal.

Stärk avhopparverksamheten

Huddinges problem med gängkriminalitet måste tas på allvar. För att detta ska vara möjligt måste kommunen arbeta aktivt med förebyggande insatser men också med avhopparverksamhet för personer som hamnat inom den organiserade brottsligheten. Ett sådant arbete är avancerat, tar lång tid, kräver tillit och är kostsamt, men det är en bra metod för att få ut unga ur gängmiljön. För att hålla dem borta från gängmiljön behöver kommunen också erbjuda möjligheter till utbildning och praktikplatser för avhoppare.

Förebyggande insatser innebär också en ökad tillgänglighet av lokala poliser i våra förorter men också att mer resurser förs till föreningsverksamheter och fritidsföreningar för de unga.

Medborgarkontor i Vårby, Skogås och Flemingsberg

En del av arbetet för en jämlik kommun är att alla invånare har samma rätt till kommunal service. Medborgarkontor finns idag bara i centrala Huddinge. Inte alla Huddingebor har förutsättningarna som krävs för att ta sig in till centrala Huddinge, särskilt om man bor långt ut i kommunen. Det är viktigt att Huddingeborna känner att de kan lita på kommunen och att de har insikt i vilka beslut som tas och när dessa sker. Att ha kontoren placerade i socioekonomiskt utsatta områden skulle exempelvis kunna bidra till ett ökat valdeltagande. E-tjänster är väldigt bra, men de riktar sig främst till medborgare som kan språket och som vet hur man hanterar dem. Medborgarkontoren ska vara en förlängning av kommunhuset och kommunens ansikte utåt. En potentiell möjlighet är också att samlokalisera medborgarkontoren med filialer för den nyinrättade fritidsbanken.

Förebygg digitalt utanförskap

Vi får allt fler äldre i Huddinge. Det gör också att vi måste arbeta målmedvetet för att minska den digitala klyftan. Alla är inte vana vid att använda datorer i sitt informationssökande eller sina kontakter med myndigheter. Huddinge måste vara en kommun för alla där det är lätt både att få tillgång till hjälp via kommunens servicecenter och de medborgarkontor Vänsterpartiet vill skapa i Skogås, Flemingsberg och Vårby, men det bör också vara lätt att få hjälp med att hantera kommunens digitala tjänster.

Jämställdhet

Jämställd och inkluderande fritidsverksamhet

Samhället genomsyras av patriarkala normer som begränsar människors frihet. Allas rätt till likabehandling oavsett kön, könsöverskridande identitet, sexuell läggning eller härkomst är grundläggande för att bygga en inkluderande och trygg kommun. Därför ska Huddinge arbeta med normkritiskt arbete och HBTQIA-certifiering av kommunala verksamheter. I pedagogisk verksamhet ska man arbeta utifrån ett normkritiskt perspektiv. Detta behöver ges utrymme och tid för reflektion. Det enda sättet att ändra på orättvisor är att dra fram dem i ljuset och skapa en medvetenhet kring dem.

Stoppa mäns våld mot kvinnor

Det är inte möjligt att bedriva ett seriöst trygghetsarbete utan att inkludera frågor om mäns våld mot kvinnor. När kvinnor utsätts för våld är det i 80 procent av fallen en närstående man som är gärningsman (Brottsförebyggande rådet, BRÅ). Många kvinnor vågar inte anmäla våldsbrott av rädsla för vilka konsekvenser detta kan få. Andra sitter fast i destruktiva relationer på grund av mannens ekonomiska makt. Huddinge kommun måste arbeta målmedvetet och förvaltningsövergripande för att hjälpa kvinnor som vill lämna en våldsam relation. Det är orimligt att en våldsutsatt kvinna ska behöva sköta flera olika myndighetskontakter, och eventuell kontakt med kvinnojour, på egen hand. Kommunen måste arbeta lotsande för att hjälpa och stötta dessa kvinnor.

Stoppa hedersrelaterat våld och förtryck

Det hedersrelaterade våldet och förtrycket är ett omfattande samhällsproblem. Det drabbar framför allt kvinnor, men även HBTQIA-personer och personer med funktionsnedsättning. I hederskulturen är det släktens kollektiva "heder" som är grundläggande och man är i extremfallen beredda att gå extremt långt för att upprätthålla den. Vi måste lägga mer resurser på att skydda hederskulturens offer genom att på ett tidigt stadium identifiera unga som lever i en hederskontext. Därför har Vänsterpartiet i sitt reformprogram med Mittenstyret sett till att handlingsplaner för arbete mot hedersrelaterat våld- och förtryck ska tas fram för grund- och gymnasieskolan. Arbetet kommer att bli klart under mandatperioden och handlingsplanerna kommer implementeras på skolorna.

Ett annat uttryck för hedersförtrycket är att inte själv få välja med vem man vill leva sitt liv och bilda familj. Detta gör att barn förs utomlands för att bli bortgifta. I arbetet för att motverka bortförandet av barn mot deras vilja behöver kommunen arbeta tillsammans med organisationer inom civilsamhället.

Feministisk stadsplanering

Det finns många utemiljöer i Huddinge som upplevs otrygga, speciellt nattetid. Den upplevda tryggheten skiljer sig kraftigt åt beroende på om den svarande är man eller kvinna. Det är i högre grad kvinnor än män som känner sig otrygga när de exempelvis går hem från pendeltåget på kvällen.

För att komma åt denna problematik behöver kommunen arbeta med att bygga bort otrygga utemiljöer. Detta kan göras med enkla medel, som att undvika tät markvegetation som buskage och liknande men också att förbättra utomhusbelysning. När man bygger nytt kan man också planera för bostäder i markplan. Det handlar också om att bredda gång- och cykelvägar. Man kan kalla denna typ av samhällsplanering för mycket, men vi kallar det för en feministisk stadsplanering.

Ekologisk hållbarhet

Grön omställning som omfattar alla

En aktiv klimat- och miljöpolitik är själva förutsättningen för den politik som bedrivs på alla andra områden. Vi har skärpt våra klimatmål och siktar nu på nettonollutsläpp 2035. Samtidigt har Sverige en regering som inte ens själva tror att detta är möjligt. Regeringens pessimism betyder dock inte att vi i Huddinge kommun inte ska ta vårt ansvar. Den gröna omställningen måste göras på ett sådant sätt att den inkluderar alla Huddingebor i deras vardag. Kapitalets lösningar kan inte vara våra. Idén om aktiv och medveten konsumtion är visserligen bra, men den kommer inte åt de stora problemen utan tjänar snarare till att ge folk som inte har råd ett dåligt samvete. Huddinge kommun ska arbeta aktivt för att alla ska kunna vara med och ställa om men också för att kommunen ska ha ledartröjan i det arbetet genom att satsa på miljövänliga byggnormer, hållbara upphandlingar, energieffektiva byggnader och en samhällsplanering som sätter klimatet först.

Utlys klimatnödläge

Huddinge kommun bör adressera klimatfrågans allvar genom att utlysa klimatnödläge för kommunen och påbörja omställningen på allvar. Även på områden där kommunen har full rådighet finns idag en allt för låg ambitionsnivå.

Trots att exempelvis omställningen till en fossilfri fordonsflotta är en engångskostnad väljer man att ha målsättningen att fasa ut de bensin- och dieseldrivna fordonen först till 2030. Det räcker inte.

Minska matsvinnet

Huddinge kommun är en stor upphandlare. Vi har goda möjligheter att ställa krav på våra leverantörer. I Huddinge ska alla livsmedel som upphandlas vara ekologiska. Kommunen ska minska köttkonsumtionen i sina verksamheter genom att erbjuda fler vegetariska alternativ. Matsvinnet ska minimeras genom tillagningskök i alla kommunens skolor. Visättraskolan saknar fortfarande tillagningskök medan Kungsklippeskolan förhoppningsvis snart kommer att ha ett.

Vårda våra sjöar och naturområden

Huddinge kommuns yta består till nästan en tredjedel av skog och naturmark. Vi måste ta hand om den, upprätthålla våra naturreservat, bekämpa invasiva växter och skapa goda miljöer för djurliv och biologisk mångfald. Våra naturområden och skogar är också ett effektivt sätt att binda upp koldioxid.

Våra sjöar måste renas och det är ett stort arbete som behöver göras mot övergödning och liknande problem. Detta bör vara en prioritet för kommunen. Vi måste också se över hur vi förbättrar vår dagvattenrening och informera om att biltvätt på villauppfarter skapar stora problem för just dagvattenreningen.

Nämndernas budgetförutsättningar

För varje nämnd redovisas i detta avsnitt nämndens budget och ekonomiska förutsättningar i övrigt, samt viss verksamhetsstatistik. Nämnderna ska utifrån sina ramar ta ett självständigt ansvar för ekonomin. Det fortsatta arbete med verksamhetsplaneringen ska således bygga på den faktiska behovs- och kostnadsutvecklingen som nämnden själv beräknar och de prioriteringar som nämnden själv vill göra, för att utifrån fullmäktiges beslut om mål och budget bedriva en god verksamhet av hög kvalitet och ha en ekonomi i balans.

Vänsterpartiets satsningar och uppräknings är utöver dem som framgår av Mittenstyrets budgetförslag.

Förskolenämnden

Nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter såsom huvudman för förskolan. Nämndens uppgifter innefattar att svara för pedagogisk omsorg enligt 25 kap. skollagen (2010:800), samt ansvara för anordnandet av öppen förskola som komplement till förskola och pedagogisk omsorg.

Förskolan är startskottet för den viktiga och formativa tid för barn och ungdomar där man befinner sig i omsorgs- eller utbildningsverksamhet. Det är här barnen formas till att bli de individer som sedan ska stå klara för att gå vidare till grundskolans studier, men här ges också verktyg och förutsättningar som till stor del formar oss i livet efter skolan, i vuxenlivet. Mot bakgrund av detta är det extra viktigt att vi i förskoleverksamheten ser till att det finns tillräckligt med resurser för att kunna garantera att varje barn blir sett och får sina behov tillgodosedda.

Den vikande demografin ska ses som en möjlighet att satsa på personaltäthet och mindre barngrupper, inte ta sig uttryck som en klump i magen på föräldrar som inte vet om just deras barns förskola hotas av nedläggning. Personalen ska känna sig säkra på att en anställning i Huddinge kommun är ett bra steg i karriären och en säker och trygg arbetsgivare som vet att personalens välbefinnande är en nyckel till en bra förskoleverksamhet. Vi anser att Huddinge kommun bör införa Borlängemodellen för att fokusera på pedagogisk utbildning för barnskötare och vidareutbilda befintlig personal.

I det förebyggande arbetet för att forma trygga samhällsmedborgare är förskolan också avgörande. Här byggs broar mellan olika kulturer och nationaliteter men här rivs också murar i form av förskolans kompensatoriska uppdrag när det gäller exempelvis socioekonomiska förutsättningar. Det är också viktigt att bygga ut den öppna förskoleverksamheten med nya verksamheter i Visättra och Stuvsta. Förskolan ska också jobba modersmålsstimulerande för att vara en språngbräda för barn som är andraspråkstalare att utveckla intresset och lusten för att lära sig sitt modersmål i tal och skrift och därigenom fortsätta studera sitt modersmål i grundskolan.

✓ Behöriga pedagoger / kompetensutveckling	2 mnkr
✓ Modersmålsstimulering	1 mnkr
✓ Upprustning av förskolor i utsatta områden	6 mnkr
✓ Öppen förskola i Visättra och Stuvsta	2 mnkr

Grundskolenämnden

Grundskolenämnden ska fullgöra de uppgifter enligt skollagen (2010:800) och annan författning inom skolområdet, som ankommer på kommunen som huvudman för grundskolan.

Huddinges skolor karaktäriseras av segregation och ojämlikhet där det spelar större roll i vilket område du bor i, i vilken skola du går i och vilka lärare och klasskamrater du har. Den enda nyckeln som finns till att komma åt skolsegregationen är det socioekonomiska stödet som delas ut till grundskolorna efter vissa parametrar. Detta stöd måste bli en större del av grundskolenämndens budget för att kunna jämnat ut förutsättningarna skolorna emellan på sikt.

Kunskapsmålen i skolorna i de socioekonomiskt utsatta områdena riskerar att bli en rekryteringsgrund för de kriminella gängerna. Utarmning av skolornas resurser drabbar de svagaste i samhället hårdast och Huddinge kommun bör därför se över om systemet med skolpeng verkligen är den bästa modellen för resurstilldelning till grundskolan. Utanförskapet syns också tydligare bland barn och unga som har ett annat modersmål än svenska. Att satsa på modersmålsundervisningen är därför ett viktigt led i att skapa bättre förutsättningar för integration, långsiktigt motarbeta gängkriminaliteten men också för att öka kunskaperna i övriga skolämnen.

Idag saknas tillagningskök i Visättraskolan och Kungsklippeskolan. Tillagningskök är ett effektivt sätt att laga aptitlig mat och minska matsvinnet vilket är bra för miljön och klimatet men också ökar trivselen och kvaliteten på skolan genom god och näringsrik mat.

Lärarna i Huddinges skolor ska ha en bra arbetsmiljö och eleverna ska ha en bra och trygg miljö för lärande. Därför satsar vi nu på ett tak på 25 elever per klass som norm. Vi vill också att det ska bli lättare, mer tillgängligt och attraktivt att delta i fritidshemmens verksamhet efter skoltid. Här bör fritidshemmen kunna söka samverkan med civilsamhället. Både under och efter skoltid är det viktigt att varje elev blir sedd och lyssnad till. Den psykiska ohälsan växer bland barn- och unga. Här har elevhälsoteamen en viktig roll för att förebygga, identifiera och vägleda barn och unga som mår dåligt.

✓ Pris- och lönekomensation	64,2 mnkr
✓ Stöd till barn med särskilda behov genom fler speciallärare	5 mnkr
✓ Förstärkning av elevhälsan	10 mnkr
✓ Satsning för att se till att all klarar de nationella proven i åk 3	10 mnkr
✓ Mindre klasstorlekar	10 mnkr
✓ Stärkt kvalitet på fritidshemmen och samverkan med civilsamhället	10 mnkr
✓ Fler behöriga pedagoger/Borlängemodellen	4 mnkr

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar som hemkommun och huvudman för samtliga uppgifter enligt skolförfattningarna för gymnasieskolan, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning inklusive undervisning i svenska för invandrare och särskild utbildning för vuxna. Nämnden är huvudman för all myndighetsutövning inom ekonomiskt bistånd inklusive dödsboudredning, tillhandahållandet av kommunala arbetsmarknadsåtgärder, mottagandet av vissa nyanlända enligt anvisning från Migrationsverket samt handläggning av bostadsförturer av sociala och medicinska skäl.

Allt fler yrkesval och karriärvägar kräver såväl gymnasieexamen som eftergymnasial utbildning. Det är därför viktigt att gymnasieskolorna i Huddinge kan tillåtas göra de omfattande satsningar som är nödvändiga för att höja resultaten. Här begränsas dock kommunens handlingsutrymme på grund av gymnasieregionen som kommunen ingår i. Antalet elever som får godkända betyg måste dock bli fler och särskilt fokus bör läggas på de yrkesförberedande programmen. Kommunen ska ställa krav på lärlingsplatser vid upphandlingar för att kunna hjälpa elever ut i yrkeslivet.

Kraven när det gäller behöriga lärare i svenska för invandrare (SFI) är lågt ställda och gör också att resultatet riskerar att bli att man kan fullgöra sin SFI-utbildning och fortfarande inte tala eller skriva på svenska mer än hjälpligt. Kvaliteten på utbildningen måste höjas. Det bästa hade varit om Huddinge kommun själva blev huvudman för en SFI-utbildning och inte enbart förlitade sig på privata utförare som man gör idag.

✓ Stärkt kvalitet, yrkesutbildning	2 mnkr
✓ Stärkt kvalitet på SFI, utred kommunal SFI	3 mnkr

Socialnämnden

Socialnämndens uppdrag är att öka enskildas och familjers förutsättningar att leva under så bra levnadsvillkor som möjligt samt att stärka individer till att leva ett självständigt liv. Verksamheten omfattar hela processen från förebyggande insatser till utredningar, biståndsbedömning, utförande och uppföljning av insatser.

Målgruppen inkluderar barn och unga i behov av skydd och/eller stöd, vuxna med beroendeproblematik, vuxna som vill lämna kriminalitet, vuxna utsatta för våld av närstående eller hedersrelaterat våld, vuxna med psykiska funktionsnedsättningar samt anhöriga till dessa grupper. Nämnden ansvarar också för samordning av kommunens preventionsarbete som bedrivs i nära samverkan med övriga berörda förvaltningar.

Trygghetsarbetet är grundläggande för att skapa ett jämställt och jämlikt samhälle. Våld, förtryck och kriminalitet tar sig olika former och det krävs olika medel för att bekämpa dem. Vänsterpartiet vill se satsningar på fler fältsekreterare som tidigt kan fånga upp ungdomar som är på väg att hamna i kriminella miljöer men vi vill även se till att man arbetar nämndövergripande för att göra processen så enkel som möjligt. Huddinge behöver därför arbeta planmässigt med att stärka avhoppbarverksamheten och få ut fler fältförlagda socialsekreterare i våra bostadsområden. En gängkriminell individ vänder man inte under en dag, det är ett långsiktigt arbete som kräver relationsbyggande och tålmod.

Omställningen till en ny socialtjänstlag kräver resurser och hårt arbete från förvaltningen och alla anställda. Detta arbete ska syfta till att möta upp de behov som finns för att arbeta mer förebyggande och där fler insatser ska kunna göras utan behovsprövning.

Kvinnor som utsätts för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck måste få den hjälp och det stöd de behöver. I detta sammanhang är det förvaltningsövergripande samarbetet avgörande. Det är inte gångbart att en våldsutsatt person, med all den press, stress och rädsla det innebär, ska vända sig till flera olika förvaltningar samtidigt för att få den hjälp och det stöd som behövs för att kunna lämna en våldsam och farlig relation.

En ny mötesplats har etablerats för personer som lider av psykisk ohälsa. Denna ligger i Skogås och har öppnats som en del av samverkan mellan Vänsterpartiet och Mittenstyret. Denna mötesplats ska ersätta den verksamhet som tidigare fanns på Stigen i Skogås som lades ner under det borgerliga styret i kommunen under förra mandatperioden. Vänsterpartiet vill emellertid se fler mötesplatser för personer som lider av psykisk ohälsa även i andra kommunaldelar som ligger långt ifrån centrala Huddinge, exempelvis i Vårby.

✓ Pris- och lönekomensation	21 mnkr
✓ Avhopparverksamhet	10 mnkr
✓ Fler fältsekreterare	4 mnkr
✓ Påbörja 6 timmars arbetsdag med bibehållen lön	3 mnkr
✓ Kompetensutveckling	2 mnkr
✓ Stärkt arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck och våld i nära relationer	1 mnkr

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden riktar sig till äldre personer samt till personer med funktionsnedsättning så som autism, autismsmliknande tillstånd, fysiska och/eller intellektuella funktionsnedsättningar och deras anhöriga. Nämnden erbjuder olika former av stöd, service, vård och omsorg för att nämndens målgrupper ska kunna leva ett så självständigt och bra liv som möjligt och ansvarar för hela processen från uppsökande arbete, utredningar av behov, till beslut, utförande, uppföljning och utveckling av insatser. Vård- och omsorgsnämnden styrs främst av socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Den demografiska förändringen är tydlig, den äldre delen av befolkningen blir allt större samtidigt som andelen i arbetsför ålder minskar. För att de som behöver hjälp ska kunna få en god service krävs hög kvalitet i vården, vilket i sin tur förutsätter goda arbetsvillkor, bra arbetsmiljö och personalinflytande över verksamhetens styrning.

Deltidsanställningar och osäkra anställningar ska ersättas med trygga heltidsjobb med löner som går att leva på. Samtidigt ser vi ett behov av att långsiktigt ta sörja för bra arbetsvillkor genom arbetstidsförkortning med bibehållen lön inom äldreomsorgen. Vänsterpartiet har i samverkan med Mittenstyret inlett ett sådant arbete. Det fåtal problem som uppstått under implementeringen så som schemaläggning bör undanröjas skyndsamt.

Det är orimligt att personalen i hemtjänsten, boendestödet och särskilt boende ska stå för sina egna arbetsskor. I yrken där man går mycket och långa sträckor är det viktigt att kommunen står för att finansiera arbetsskor som en del av den självklara arbetsutrustningen. Därför har Vänsterpartiet i samverkan med Mittenstyret infört gratis arbetsskor inom hemtjänsten, boendestödet och särskilt boende. Det är positivt att lagen om valfrihet (LOV) nu rullats tillbaka för hemtjänsten i Huddinge. Vänsterpartiet vill dock på sikt se en återkommunalisering av hemtjänsten.

På så vis förebygger vi välfärds kriminalitet och andra merkostnader som uppstår när privata företag vill göra vinst på våra skattepengar.

Allt fler äldre vittnar om den ensamhet de känner i vardagen. På ålderns höst, när kanske många bekanta och vänner redan gått ur tiden, för den som kanske saknar familj och anhöriga eller den som bara vill leva ett aktivt liv är det viktigt med fler mötesplatser och aktiviteter riktade till äldre. Ensamheten måste helt enkelt brytas. Vänsterpartiet förordar även kolloverksamhet för äldre.

Personer med funktionsnedsättningar måste prioriteras högre. Antalet LSS-boenden och andra anpassade boenden i egen regi måste öka kraftigt för att motarbeta den nuvarande och prognostiserade platsbristen. Ingen ska behöva vänta i årtal eller tvingas flytta från sin hemkommun för att få en bostad med nödvändiga anpassningar som man har rätt till. Antalet platser för daglig verksamhet och anpassade anställningar i egen regi måste också utökas kraftigt.

I dagsläget är det svårt att koordinera fritidsaktiviteter för personer som bor på LSS-boende. Önskemål på aktiviteter som inte delas av alla på ett boende gör att individen hamnar i skym undan. Här tror vi att fritidssamordnare för LSS-boendena skulle vara en klok idé på sikt.

✓ Pris- och lönekomensation	54,2 mnkr
✓ Implementera sex timmars arbetsdag	6 mnkr
✓ Fältssamordnare, LSS	1 mnkr
✓ Motverka ensamhet bland äldre/kollo	3 mnkr
✓ Stärkt tillgänglighet för funktionshindrade	1 mnkr

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för verksamheterna bibliotek och konst, idrott och anläggning, ungdoms- samt kulturfrågor. I nämndens ansvarsområde ingår även att främja folkhälsa för kommunens invånare och samordna kommunens insatser inom området. Nämnden ansvarar för att utveckla samverkan med det lokala föreningslivet, samt ge bidrag till verksamhetsanknutna föreningar och studieförbund och besluta om stipendier och priser samt att samordna och stödja utvecklingen av ungdomsdemokratin.

En kommun av Huddinges storlek ska, trots närheten till Stockholm, ha ett sprudlande, intressant och aktivt kulturliv, föreningsliv och idrottsliv. För att det ska vara möjligt behöver fler ungdomar ges möjlighet att kunna delta i intressanta, roliga och givande fritidsaktiviteter. Det är också ett sätt att kanalisera ungdomars energi till positiva saker och därigenom hålla dem borta från destruktiva miljöer och umgängen. Fritidsgårdarna har en viktig funktion här men det har även avgiftsfria sommarlovsaktiviteter och föreningar som erbjuder ungdomar att delta trots att deras föräldrar kanske inte har råd med terminsavgiften.

Tack vare samverkan mellan Vänsterpartiet och Mittenstyret öppnade Huddinges första fritidsbank i oktober 2025 i Fleminghallen. Vad som nu behövs är filialer till denna där det är möjligt att både lämna tillbaka och låna utrustning. Vänsterpartiet har även genom sin samverkan med Mittenstyret fått igenom satsningar på meningsfulla fritids- och sommarlovsaktiviteter för barn och unga.

Bibliotekens verksamhet i Huddinge behöver uppvärderas genom mer generösa öppettider. Det är också hög tid att Trångsund får en permanent lösning för bibliotek. Vänsterpartiet menar också att det finns möjligheter att tillvarata det gamla kommunhuset som ett allaktivitetshus när kommunens verksamheter flyttar till det nya kommunhuset. Ett sådant allaktivitetshus skulle kunna innehålla allt från replokaler till ateljéer, skaparverkstäder, studio för musik och filmproduktion.

En grupp som är i stort behov av ett ökat utbud av fritidsaktiviteter är personer med funktionsnedsättning. Här bör Huddinge göra en satsning på att bygga ut verksamheten av paraiddrott för att sysselsätta denna grupp. Genom paraiddrott kan man såväl knyta nya sociala kontakter som att det har positiva hälsoeffekter.

Föreningslivet och studieförbunden är hårt ansatta av den borgerliga regeringen och får allt sämre förutsättningar för sin folkbildande verksamhet. Här ska Huddinge gå i motsatt riktning. Vi ska sänka trösklar och öka resurser för folkbildning och kultur. En del i det arbetet är också att göra kulturskolan avgiftsfri. Taxorna ska ses över och på sikt resultera i en nolltaxa för den som vill lära sig spela ett instrument eller delta i ensemblespel.

✓ Pris- och lönekomensation	9,9 mnkr
✓ Stöd till studieförbunden	4 mnkr
✓ Stöd till föreningar (administration avseende fritidskort)	1 mnkr
✓ Avgiftsfri kulturskola	4 mnkr
✓ Normkritisk utbildning, fritidsgårdar	0,5 mnkr
✓ Tillfällig fritidsgård i Masmo i väntan på permanent lösning	2 mnkr
✓ Meningsfull fritid för unga vuxna (16-18 år)	2 mnkr
✓ Musikfritidsgård, östra kommundelen	2 mnkr
✓ Ökade öppettider på Flemingsbergs bibliotek	1 mnkr
✓ Satsning på paraiddrott	2 mnkr
✓ Utred allaktivitetshus i centrala Huddinge	0,5 mnkr

Bygglövs- och tillsynsnämnden

Bygglövs- och tillsynsnämnden ansvarar för prövning och tillsyn enligt plan- och bygglagen med vissa undantag. Nämnden ansvarar även för kommunens prövning och tillsyn enligt lag med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning.

Bygglövs- och tillsynsnämnden ansvarar för den kommunala lantmäterimyndigheten, adress- och namnsättning, förvaltning av kommunens geodataplattform, kommunens geodataförsörjning, GIS-samordning samt uppgifter enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag, lagen om lägenhetsregister och lagen om energimätning i byggnader.

Nämnden ansvarar för prövning, tillsyn och kontroll enligt miljöbalken, livsmedels- och foderlagstiftningen, strålskyddslagstiftningen, lagen om marknadskontroll av varor och lagen om sprängämnesprekursorer.

Nämnden ansvarar för kommunens prövning, tillsyn och kontroll enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel. Dessutom ansvarar nämnden för kommunala uppgifter enligt spellagen.

Hälften av nämndens budget finansieras av kommunala medel och hälften av intäkter varav taxeintäkter utgör den absolut största delen. De senaste årens lågkonjunktur, som särskilt har drabbat byggbranschen, har således påverkat bygglövs- och tillsynsnämndens verksamhet. Hittills har nämnden lyckats anpassa kostnaderna till de minskade intäkterna.

Det är viktigt att nämnden även framåt kan anpassa kostnaderna efter behovet av bygglovs- och lantmäteritjänster samtidigt som en viktig kompetens inte försvinner.

Den föreslagna ändringen av plan- och bygglagen som förväntas tråda i kraft den 1 december 2025 medför att nämnden kommer behöva ställa om från förhandskontroll till efterkontroll när krav på bygglov och nybyggnadskartor tas bort. Verksamheten behöver också i större utsträckning finansieras via skattemedel då många åtgärder inte längre kommer kräva lov. Kontrollen som idag sker i lovprövning ska i stället ske i efterhand. Konsekvenserna förväntas bland annat bli ett ökat behov av skattefinansierad rådgivning och tillsyn.

Tillsynen av förorenade områden är ett stort och omfattande arbete framöver. Detta i kombination med det ökade behovet av skattefinansiering föranleder satsningar på riktade medel till nämnden.

✓ Tillsyn av förorenade områden 1 mnkr

Natur- och stadsmiljönämnden

Natur- och stadsmiljönämnden leder, samordnar och följer upp arbetet med utformning och framtagande av övergripande och strategiska mål och riktlinjer avseende natur- och vattenvårdsfrågor samt avfallshantering och kommunens ansvar som huvudman för kommunala renhållningsfrågor. Nämnden ansvarar även för förvaltning av kommunala anläggningar såsom gator, parker och gång- och cykelvägar och andra trafikanläggningar med tillhörande anordningar. Nämnden har även i uppdrag att förvalta kommunens naturreservat och biotopskyddsområden.

Det går inte att med ord och på ett trovärdigt sätt beskriva klimatfrågans betydelse. Omställningen är vårt gemensamma ansvar. Lösningarna för att bromsa och kompensera klimatförändringarna läggs i knäet på den enskilda individen. Men klimatomställningen måste vara vårt gemensamma ansvar. Den ska finansieras solidariskt via skattsedeln och i grunden är det dem stora utsläpparna som också ska betala mest för omställningen.

Miljonprogrammen i kommunen behöver renoveras som en del i den gröna omställningen. Vi behöver också förtäta genom att bygga lågenergihus, göra klimatsmarta materialval och bygga Kombohus som en del av arbetet med att hålla nere hyrorna i nyproduktion. Som ett resultat av samverkan mellan Vänsterpartiet och Mittenstyret byggs nu Kombohus i Vårby.

Såväl vid nybyggnation som renovering har Hüge Bostäder AB och Huddinge Samhällsfastigheter nu direktiv som gör att man ska uppföra solceller i större utsträckning. Men även när andra bygger kan vi producera vår egen el.

Hur vi reser till arbete och under fritid bygger på beteendemönster som kan förändras. För att förändra sådana beteendemönster behöver det vara lätt att göra rätt. Genom att prioritera kollektivtrafiken och bygga ut spårnätet med fler förbindelser mellan kommunens centrala och östra delar skulle vi samtidigt bespara våra vägar från ökat slitage. Genom att bygga fler cykelvägar uppmuntras kommuninvånarna till att använda cykel som färdmedel vilket minskar klimatavtrycken. För att göra det enkelt att använda cykel i den dagliga pendlingen vill Vänsterpartiet rusta upp buss- och tågstationerna med fler cykelställ. I överenskommelsen med Mittenstyret har Vänsterpartiet också drivit igenom att det ska genomföras en informationskampanj inom miljö och klimat i samarbete med civilsamhället och aktörer inom näringslivet. På så vis vill vi höja Huddingebornas medvetenhet om vad man kan göra i sin vardag för att bidra till den gröna omställningen.

Kommunens fordonsflotta ska föregå med gott exempel och vara fossilfri och eldriven innan mandatperiodens slut. Den egna fordonsflottan är en fråga där kommunen har full rådgivning och det är därför helt oacceptabelt att den ännu inte är fossilfri. Det är också nödvändigt att kommunen bygger ut infrastrukturen med laddstolpar för elbilar, framför allt på infartsparkeringar och i bostadsområden. Detta ökar incitamenten för Huddingeborna att köpa elbilar istället för bilar med fossila drivmedel.

Tvärförbindelse Södertörn är ett gigantiskt infrastrukturprojekt som kommer öka den tunga trafiken genom kommunen, öka halten i luften av skadliga partiklar och inverka negativt på våra naturreservat. Vänsterpartiet har motsatt sig bygget av Tvärförbindelse Södertörn. Enligt Trafikverkets eget underlag så kommer ”den nya motorleden inte kunna bidra till att uppfylla det nationella miljömålet ”Begränsad klimatpåverkan”. Beslutet har senast överklagats till regeringen av Naturskyddsföreningen med hänvisning till att det bryter mot klimatlagen, klimatmålen och miljöbalkens övergripande mål om en hållbar utveckling. Vänsterpartiet delar helt Naturskyddsföreningens bedömning av Tvärförbindelse Södertörn.

Huddinge är en vacker kommun med stora skogs- och naturmarker. Vänsterpartiet vill ta hand om vår vackra natur och skogsmark. Under pandemin har fler invånare sökt sig ut till våra naturreservat. Det är bra att människor söker sig ut i våra gröna närområden. Men med ett ökat antal människor som besöker våra naturreservat blir slitaget även större och mer resurser kommer behövas för att täcka det behovet av underhåll. Att skydda naturen bidrar också till bevaringen av den biologiska mångfalden. Situationen i kommunens sjöar är alarmerande. Trehörningen är den mest övergödda sjön i kommunen och påverkar alla sjöar nedströms i Tyresåns sjösystem. Näringshalterna är för höga i många sjöar i Huddinge. Övergödningen riskerar att vandra nedströms i sjösystemet och förstöra ekosystemet även i andra sjöar och vattendrag. Rening av vattendammar och dagvattensystem behöver prioriteras och ses som en del av Huddinges klimatarbete. Medel avsätts för en grön klimatfond för att påskynda den gröna omställningen

✓ Feministisk stadsplanering	2 mnkr
✓ Upprustning av miljonprogrammets utemiljöer	4 mnkr
✓ Minskade utsläpp till sjöar och vattendrag (tillsyn)	3 mnkr
✓ Arbeta med modellen Grönnytefaktor i nya och befintliga områden	2 mnkr
✓ Arrendegårdars fortlevnad och nytta, utredning	0,5 mnkr
✓ Ätbara parker	0,5 mnkr

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. I uppdraget ingår att leda, styra och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrning av hela den kommunala verksamheten. I ansvaret ingår också att ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund. Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpa i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige.

Kommunstyrelsen ansvarar för strategiskt arbete inom klimat och miljö, fastigheter, anläggningar och lokaler. Styrelsen hanterar även fysisk planering, exploateringsverksamhet, detaljplaner och planprogram enligt plan- och bygglagen samt infrastruktur- och trafikfrågor. Dessutom leder och följer styrelsen upp den interna och externa kommunikationen samt ansvarar för den gemensamma lokalvården och beredningsprocessen.

Det är oroande hur långt bort det kommunala beslutsfattandet ofta hamnar från dem som i grunden påverkas av våra beslut. Inte heller kommunens service är i alla lägen lättillgänglig. Detta handlar till stor del om att den centrerats till centrala Huddinge vilket lämnar vita fläckar på kommunens karta så som hela den östra kommundelen men också Vårby/Masmo och Flemingsberg/Visättra eller för den delen Segeltorp. Vänsterpartiet vill de medborgarkontor i alla kommundelar så att det blir lätt och smidigt för kommunmedborgarna att veta vart man kan vända sig för att få kommunal service och åtminstone bli hänvisad till vilka kontakter man ska ta. Vi oroar oss också över hur segregerat Huddinge är i fråga om valdeltagande. Det är tydligt att vita villaområden har ett högt valdeltagande medan socioekonomiskt utsatta områden har ett lågt valdeltagande. Detta är frågor Vänsterpartiet lyft länge och nu ser vi en satsning på ökat valdeltagande, vilket är positivt. Problemet är när den inte viktas mot de områden där valdeltagandet är som lägst utan snarare utgör en mer generell informationsinsats. Det är inte så vi får ut soffliggarna att faktiskt ta tillvara på sin demokratiska rättighet och gå och rösta. Vi vill se riktade insatser mot de områden där valdeltagandet var lägst i valet 2022 inför valet 2026.

✓ Ökat valdeltagande	2 mnkr
✓ Medborgarkontor i Vårby, Flemingsberg och Skogås	1,5 mnkr
✓ Sänkta politikerarvoden	-7,3 mnkr
- Reserverade medel	

Kommunkoncernen

Med kommunkoncern menas kommunen samt de bolag och förbund som kommunen har ett bestämmande inflytande över. Huddinge kommun har delegerat ansvaret för centrala angelägenheter till bolag och förbund, vilka står för en stor del av kommunens ekonomi. Det är därför viktigt att anlägga ett koncernperspektiv och inte bara ett kommunperspektiv.

Den kommande planeringsperioden präglas av omfattande investeringar i bolagen, särskilt de helägda fastighetsbolagen. Huge Bostäder planerar för såväl nyproduktion, renovering och upprustning av kommunala bostadsbeståndet, medan Huddinge Samhällsfastigheter framför allt genomför stora nyinvesteringar. Det är av stor vikt att upprätthålla goda resultat i både kommun och bolag för att klara finansieringen av kommande investeringar och den demografiska utvecklingen. Bolagens resultat har sjunkit under senare år, vilket försämrar möjligheten att självfinansiera sina investeringar.

Huddinge Samhällsfastigheter AB

Huddinge Samhällsfastigheter AB ska äga, utveckla och förvalta sitt innehav av fastigheter för kommunala verksamheter på ett effektivt och serviceinriktat sätt för att tillgodose kommunens behov av ändamålsenliga lokaler av exempelvis skolor, förskolor och andra verksamhetslokaler. Lokalerna ska utformas för att kunna nyttjas effektivt, vara tillgängliga och hållbara.

Bolaget tillämpar självkostnadshyror mot kommunen och hyresavtal och ramavtalet med kommunen är bolagets största intäktspost. Andra centrala faktorer för bolagets ekonomiska ställning är en kostnadseffektiv fastighetsförvaltning och långsiktig räntenivå. Ett nytt ramavtal för hyressättning är framtaget och beräknas träda i kraft vid årsskiftet 2026/2027.

De senaste årens avkastning har varit negativ och för 2025 prognostiseras ett underskott på 82 miljoner kronor. Till följd av större kostnadsökningar än vad som tagits höjd för i hyresberäkningen för 2024–2026 görs bedömningen att bolaget inte kommer att kunna leverera enligt resultatkravet i ägardirektivet förrän det planerade nya ramavtalet är implementerat 2027. Mot denna bakgrund föreslås ägardirektivets avkastningskrav tillfälligt undantas 2026 för att sedan återgå till 2,5 procent 2027 (se bilaga 4).

Ägardirektivets andra finansiella mål är att bolaget ska ha en soliditet på minst 10 procent. Per augusti 2025 uppgår bolagets soliditet till drygt 30 procent, men förväntas sjunka med runt tio procentenheter när de stora nyinvesteringarna i bland annat kommunhus, bibliotek och nya Huddingehallen är genomförda.

Huge Bostäder AB

Huge Bostäder AB äger och förvaltar ett bostadsbestånd på nära 8 000 hyresrätter och 1 200 lokaler. Bolaget ska, som allmännyttigt bostadsföretag, företräda Huddinge kommun på bostadsmarknaden. Genom sin verksamhet ska Huge Bostäder AB bidra till att kommunen är ett tryggt och attraktivt alternativ för boende. Bolagets ekonomi påverkas inte minst av kostnadseffektiv fastighetsförvaltning, hur framgångsrikt bolaget är i sin nyproduktion och hantering av renoveringsbehov samt utfallet av hyresförhandlingar.

Bolaget har enligt ägardirektivet tre finansiella mål (justerad soliditet på minst 50 procent, direktavkastning på minst 3,5 procent och totalavkastning i paritet med jämförbara aktörer på marknaden). Under 2026 förväntas soliditeten sjunka till 47 procent till följd av den höga reinvesteringstakten, för att sedan åter nå 50 procent 2031. Direktavkastningen förväntas ligga strax över tre procent under 2026–2029. Bolagets prognosticerade resultat 2026 är 4 miljoner kronor, vilket är en försämring jämfört med tidigare år. Under de senaste fem åren är resultatet i genomsnitt 76 miljoner kronor per år, inräknat prognosen för 2025.

Under de gångna tre åren har bolaget lagt stort fokus på upprustning i form av framför allt stambyten. Fem tusen av bolagets hyresrätter ska genomgå stambyte och arbetet förväntas fortgå ett par år efter 2030. Våren 2026 färdigställs bolagets två nya projekt Studenten 1 och Bonden 7. Under budgetperioden planeras och nyproduktion av projektet Ängsgården 1, ett så kallat Kombohus i Vårby. Upprustning och nyanläggning av parkeringsgarage planeras, delvis kopplat till och till förmån för kommunhusprojektet.

Under 2026 förväntas bolagets skuld öka med drygt 900 miljoner kronor och för 2027–2028 beräknas skulden öka med drygt 600 miljoner kronor per år. Under budgetperioden 2026–2030 förväntas dock ökningstakten successivt minska till följd av förbättrade driftnetton och avtagande investeringstakt. Ökningen prognostiseras till 500 miljoner kronor per år i genomsnitt.

Den höga investeringstakten medför bland annat högre finansiella kostnader och avskrivningar. Till 2030 förväntas avskrivningarnas andel av intäkter öka med 4 procentenheter till 22 procent, samtidigt som finansiella kostnader ökar med fem procent till 21 procent.

Inför 2026 har ägardirektiven uppdaterats (se bilaga 5).

Södertörns Energi AB

Södertörns Energi ska i samverkan med ägarna främja energiförsörjningen genom distribution och produktion av fjärrvärme och kyla i Huddinge, Botkyrka och Salems kommuner i enlighet med fjärrvärmelagen. Bolaget, som ägs 50/50 av Botkyrka och Huddinge kommuner, är ett moderbolag och den operativa verksamheten sker dels i det helägda dotterbolaget Södertörns Fjärrvärme AB (SFAB) som ansvarar för distribution och försäljning, dels i intressebolaget Söderenergi AB (58 procent) som ansvarar för produktion av värme.

Klimatförändringar, energieffektivisering och ökad konkurrens från andra uppvärmningsformer bedöms leda till sjunkande värmeförbrukning hos kunderna på lång sikt. Inom ägarkommunerna finns omfattande långsiktiga planer för nybyggnation, och fjärrvärmerna har en stark ställning. Sammantaget finns för fjärrvärmeverksamheten förutsättningar att bibehålla en stabil ekonomi, men det kommer att krävas utvecklingsinsatser inom prioriterade områden.

Prognosen för de närmaste åren är osäker, men bolaget bedömer att man bland annat fortsatt har höga bränslekostnader. Tillkommande skatter och ändrade regler för ränteavdrag kommer också att påverka fjärrvärmeaffärens lönsamhet negativt och leda till högre värmepriser. I andra vågskålen ligger elprisutvecklingen och de fjärrvärmeleverantörer som även producerar el, vilket kommunens bolag gör, drar fördel av att ökade priser på värme ofta innebär ökade priser på el. Söderenergi AB som direkt påverkas av höga bränslekostnader förväntas göra nollresultat under de närmaste åren.

SRV Återvinning AB

SRV Återvinning AB (SRV) ägs av fem kommuner på Södertörn: Huddinge, Haninge, Botkyrka, Salem och Nynäshamn. Kommunerna har gett SRV i uppdrag att sköta insamling och hantering av hushållssopor.

Bolaget verkar till största delen under självkostnadsprincipen och finansierar sin verksamhet riktad mot hushåll via avfallstaxan. Den delen av SRV:s verksamhet som riktar sig mot företag finansieras via avgifter.

Ägardirektiv för SRV är framtagna och beslutade i ägarkommunerna 2021. Av dessa framgår bland annat att bolaget ska eftersträva att vid varje tillfälle ha en soliditet på minst 20 procent och högst 50 procent. I augusti 2025 uppgick bolagets soliditet till 48 procent.

Södertörns brandförsvarsförbund

Södertörns brandförsvarsförbund är ett kommunalt förbund som omfattar nio kommuner: Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö. Förbundets uppdrag är att alla invånare som bor, verkar och vistas i medlemskommunerna ska känna sig trygga och säkra. Verksamheten bedrivs på 20 brandstationer fördelat på åtta heltids- och tre deltidstationer samt på nio brandvårn. På ena heltidsstationerna finns även Räddningscentralen Stockholms län som är larm- och ledningscentral.

Verksamheten finansieras av kommunbidrag. För att nå en budget i balans krävs effektivisering och kostnadsmedvetenhet. Förbundet behöver fortsätta arbetet med digitalisering och säkerhet för att garantera förbundets lagförfarande.

Förbundet påverkas av nya villkor i samband med Nacka kommuns utträde och arbetar med intrimning av en nyutvecklad debiteringsmodell avseende medlemsavgifterna. Förbundet påverkas också av nya regelverk avseende pensionsvillkor och arbetstid. Detta påverkar både ekonomiskt och organisatoriskt och kommer innebära krav på förändrade arbetssätt framöver.

Kommunkoncernens investeringar

Investeringsutrymmet bestäms av de finansiella målen: resultatmål, skuldkvot på 130 procent av intäkter från skatter och statsbidrag samt självfinansieringsmål på 80 procent för skattefinansierade verksamheter och 30 procent för affärsdrivna bolag. Det ekonomiska resultatet påverkar koncernens lånebehov/skuldkvot och självfinansieringsgrad.

De ekonomiska resultaten för kommunen och framför allt bolagen har försvagats sedan pandemiåren som präglades av höga statsbidrag, låga räntor och låga investeringsnivåer. Den kommande planperioden präglas av en mycket hög investeringsnivå, särskilt i bolagen. Stora investeringar planeras i såväl Huge Bostäder AB avseende upprustning av kommunala bostadsbeståndet respektive nyproduktion som i Huddinge Samhällsfastigheter AB beträffande främst nyproduktion av bland annat kommunhus, huvudbibliotek och nya Huddingeallen. Effekten av detta blir att låneskulden ökar och självfinansieringsgraden minskar.

Planerade investeringar överstiger kommunkoncernens tillgängliga investeringsutrymme. Huge har tidigare haft relativt låg upparbetsgrad, det vill säga använt en begränsad andel av investeringsramen. Bolaget har nu en projektorganisation för att genomföra underhållsarbetet i merparten av sina lägenheter.

Detta har medfört att upparbetsgraden blivit avsevärt högre än tidigare år. 2024 använde Huge Bostäder drygt 90 procent av sin investeringsram och augustiprognozen för 2025 visar på en än högre nyttjandegrad.

Prognoserna för Huddinge Samhällsfastigheter AB bygger på förslag till lokalresursplan (se bilaga 2). Bolaget har haft en låg upparbetsgrad av investeringsramen under de senaste två åren (51 respektive 68 procent), vilket berott dels på framskjutna projektstarter, dels på att projekt har färdigställts under budgeterad nivå. Senareläggningen av drifthuset bidrar positivt till framtida kassaflöden och det är inte uteslutet att fler investeringar behöver senareläggas eller kan genomföras med positiv marginal mot budget.

De delägda bolagen har en relativt likformig investeringstakt varje år och dessa prognoser bygger i stor utsträckning på antaganden att denna likformighet kvarstår. I tabellen nedan redovisas summerat preliminära investeringsramar för perioden 2026-2030.

Investeringsplan (pronos, mnkr)	2026	2027	2028	2029	2030
Nämndernas investeringar	151	151	151	143	138
Samhällsbyggnadsinvesteringar	192	192	250	199	212
Summa investeringar kommunen	351	343	401	342	350
Huge Bostäder AB	1 150	951	906	500	500
Huddinge Samhällsfastigheter AB	988	1 444	1 175	650	414
Delägda bolag samlad prognos *	131	127	135	117	111
Summa investeringar	2 620	2 865	2 617	1 609	1 375

*Enligt ägarandel

Sammantaget är investeringsbehoven 2026 beräknat till 2 620 miljoner kronor, varav 351 miljoner kronor för kommunen, 1 150 miljoner kronor för Huge Bostäder och 988 miljoner kronor för Huddinge Samhällsfastigheter. Huddinge Samhällsfastigheters prognoser för 2026 har minskat jämfört med mål och budget 2025, vilket förklaras av reviderade tidplaner i projekten för kommunhus och simhall. Den allokerade ramen har reducerats för att möta kondernens krav på självfinansieringsgrad och skuldsättning. Ramen för Huddinge Samhällsfastigheter innehåller också ett utrymme för lokalprojekt där beslut om projektstarter och budget ska fattas av kommunen för de enskilda projekten innan dessa ska starta. De delägda bolagens investeringar summerar till 131 miljoner kronor. Energibolagens investeringar avser till övervägande del värmeledning och utveckling av produktionsanläggningarna. SRV Återvinning och Södertörns brandförsvarsförbund investerar löpande i utbyte av fordon.

Kommunkoncernens resultat

Kommunkoncernens resultat budgeteras för 2026 till 378 miljoner kronor, varav kommunen står för 375 miljoner kronor, vilket är högre än tidigare.

Anledningen till det högre resultatet är behovet av att hålla nere skuldtillväxten. Det högre resultatet föreslås uppnås genom att de reserverade medlen för tillkommande lokaler minskas under 2026 och 2027.

För år 2027-2028 beräknas koncernens resultat till 428 miljoner kronor, respektive 453 miljoner kronor. En försvårande faktor är att bolagen visar över lag förhållandevis låga resultatprognoser. Högre räntekostnader och andra effekter av de senaste årens inflation skapar utmaningar. Prognosticerade resultat i fastighetsbolagen och i energikoncernen ligger på noll eller strax däröver. Södertörns Energi AB:s dotterbolag Söderenergi AB prognostiserar ett nollresultat. Höga kostnader för bränsle, utmanar, tillsammans med generellt ökande vintertemperaturer. Givet behovet av att finansiera kommande investeringar ekonomiska resultat av stor vikt.

Detta har medfört att upparbetningsgraden blivit avsevärt högre än tidigare år. 2024 använde Huga Bostäder drygt 90 procent av sin investeringsram och augustiprognozen för 2025 visar på en än högre nyttjandegrad.

Prognoserna för Huddinge Samhällsfastigheter AB bygger på förslag till lokalresursplan (se bilaga 2). Bolaget har haft en låg upparbetningsgrad av investeringsramen under de senaste två åren (51 respektive 68 procent), vilket berott dels på framskjutna projektstarter, dels på att projekt har färdigställts under budgeterad nivå. Senareläggningen av drifthuset bidrar positivt till framtida kassaflöden och det är inte uteslutet att fler investeringar behöver senareläggas eller kan genomföras med positiv marginal mot budget.

De delägda bolagen har en relativt likformig investeringstakt varje år och dessa prognoser bygger i stor utsträckning på antaganden att denna likformighet kvarstår. I tabellen nedan redovisas summerat preliminära investeringsramar för perioden 2026-2030.

Resultat, efter finansnetto * (mnkr)	2026	2027	2028
Kommunen (inkl. exploatering och gatukostnadsersättning)	375	346	397
Huddinge Samhällsfastigheter AB	-2	47	34
Huga Bostäder AB	4	34	11
Södertörns Energi AB **	0	0	8
varav Söderenergi *	0	0	0
SRV Återvinning AB*	1	1	3
Södertörns brandförsvarsförbund*	0	-1	0
Summa resultat efter finansnetto	378	428	453

*Enligt ägarandel, **Enligt ägarandel, inkl. Södertörns Fjärrvärme AB

Låneskuldsutveckling

Kommunkoncernens skuldförvaltning samordnas av kommunens internbank genom vilken kommunen lånar upp pengar och vidarelånar till bolagen. Internbankens externa låneskuld uppgår per den sista september 2025 till 6,1 miljarder kronor. Lånen finansieras av de kommunala bolagens investeringsprojekt. Bolagens skulder överstiger kommunens externa upplåning och mellanskillnaden (4,6 miljarder kronor) består av utlåning från kommunens egen likviditet. Sammantaget för kommunkoncernen beräknas investeringar under kommande treårsperiod till 8 102 miljoner kronor, där bolagskoncernen står för 7 007 miljoner kronor,

motsvarande 87 procent. Merparten av investeringarna sker i bolagen. För att finansiera investeringarna krävs ytterligare upplåning om cirka 4 200 miljoner kronor. Under de kommande tre åren, givet att verksamheterna inte genererar likviditet utöver prognos. Skillnaden mellan investeringsnivå och ytterligare lån finansieras löpande av kommunens och bolagens kassaflöden. Med ökad upplåning inräknat förväntas kommunens samlade externa skuld uppgå till 10 900 miljoner kronor vid utgången av 2028. Nivån motsvarar cirka 125 procent av skatter och bidrag, vilket understiger skuldtaket på 130 procent av skatter och bidrag.

Låneskuldsutveckling	2026	2027	2028	2029	2030
Skuldkvot	100%	114%	125%	118%	113%

Självfinansieringsgraden beräknas som ett 5-årsnitt för att minimera påverkan av enskilda extraordinära år. I de kommunägda fastighetsbolagen är investeringstakten kommande åren hög till följd av planering av bland annat ny- och ombyggnad och underhåll av fastigheter. I ett expansivt skede påverkas självfinansieringsgraden ofta negativt vilket syns i prognosen.

Självfinansieringsgrad	2026	2027	2028	2029	2030
Skattefinansierad verksamhet	103%	80%	72%	71%	76%
Affärsdriven verksamhet	29%	28%	28%	34%	43%

Fastställda målnivåer till och med 2029 avseende självfinansieringsgraden är 80 procent för skattefinansierad verksamhet (kommunen och Huddinge Samhällsfastigheter) och 30 procent för affärsdriven verksamhet (övriga bolag). Enligt ovan föreslås ett tillfälligt avsteg från målet om självfinansieringsgraden. Avsteget är motiverat och rimligt utifrån att Huge Bostäders reinvesteringar inte bör bromsas med hänsyn till dess betydelse för att upprätthålla marknadsvärdet och med tanke på att Huge Bostäders investeringsnivå kommer att minska när reinvesteringarna är genomförda. Mot denna bakgrund föreslås att självfinansieringsgraden för affärsdrivna bolag tillåts vara 29 procent 2026 och 28 procent 2027-2028

Självfinansieringsgraden för de skattefinansierade verksamheterna uppnår målet 2026 och 2027, men inte 2028. Att självfinansieringsgraden enligt plan för 2028 är lägre än det finansiella målet för anses vara acceptabelt mot bakgrund av att det ligger tre år framåt i budgetperioden samt storleken på de pågående nyinvesteringarna. Större byggprojekt är förenade med risk för förseningar, vilket bedöms kunna påverka självfinansieringsgraden.

Låne- och borgensramar (mnkr)	P 2026	P 2027	P 2028
Bolag/förbund			
Huge Bostäder AB	7 200,0	7 900,0	8 500,0
Huddinge Samhällsfastigheter AB	5 900,0	6 900,0	7 600,0
Södertörns Energi AB	650,0	650,0	650,0
Södertörns fjärrvärme AB	250,0	250,0	250,0
Söderenergi AB	1 044,0	1 073,0	1 102,0
Summa låneramar	15 044,0	16 773,0	18 102,0

Borgensåtaganden (mnkr)	P 2026	P 2027	P 2028
Bolag/förbund			
Södertörns fjärrvärme AB	43,5	43,5	43,5
SRV återvinning AB	78,0	78,0	78,0
Syvab*	98,7	98,7	0,0
Södertörns Brandförsvarsförbund	39,0	39,0	39,0
Brf Grantorp	75,0	73,0	71,0
Brf Kullen	112,0	110,0	108,0
Borgensåtaganden	446,2	442,2	339,5
Summa låneramar och borgen	15 490,2	17 215,2	18 441,5

*Stockholm Vatten AB borgensåtagande upphör 2027

Driftbudget

Driftbudget (mnkr)	2025	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	-884,2	-894,0	-868,8	-862,3
Förskolenämnden	-908,7	-956,8	-942,1	-935,2
Grundskolenämnden	-2 152,8	-2 274,8	-2 261,0	-2 244,3
Gymnase- och arbetsmarknadsnämnden	-822,3	-859,2	-867,9	-866,2
Socialnämnden	-502,5	-544,0	-544,2	-545,7
Vård- och omsorgsnämnden	-1 466,7	-1 581,4	-1 612,3	-1 639,6
Kultur- och fritidsnämnden	-308,6	-349,1	-349,4	-349,7
Bygglovs- och tillsynsnämnden	-60,7	-70,1	-69,7	-69,8
Natur- och stadsmiljönämnden	-253,6	-286,0	-282,2	-281,6
Revision	-4,2	-4,2	-4,2	-4,2
Överförmyndarnämnden	-7,9	-7,9	-7,9	-7,9
Summa nämnden	-7 371,9	-7 827,3	-7 809,7	-7 806,5
Reserverade medel	-315,3	-169,9	-470,8	-750,1
-varav för tillkommande lokaler	-159,6	-108,3	-255,3	-355,3
-varav för konjunktur/volymer/oförutsett	-122,1	-20,0	-173,5	-351,3
-varav volymer/oförutsett socialnämnden	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
-varav för digitaliseringspott	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
-varav för modersmål	0,0	-2,0	-2,0	-2,0
-varav för reservkraft/beredskapspott	0,0	-2,0	-3,0	-5,0
-varav för heltid som norm	0,0	-4,0	-4,0	-4,0
- varav för Mobil naturskola	0,0	-0,7	-2,1	-2,1
- varav för Verksamhetssystem	0,0	-2,0	0,0	0,0
- varav för Boendestöd	0,0	1,0	1,0	0,5
- varav för Närvaroteam / familjebehandlare	0,0	-1,0	-1,0	-1,0
- varav för Obruten digital samhällsbyggnadsprocess	0,0	-2,0	-2,0	-2,0
-Klimatomställningsfond	0,0	-10,0	-10,0	-10,0
-varav för tillkommande anläggningar NSN	0,0	-2,0	-2,0	-2,0
Finansförvaltning	165,8	201,2	200,0	190,4
-varav kapitaltjänstintäkter (internt)	351,8	360,0	357,0	357,0
-varav utbetalning pensioner intjänade < 1998	-109,2	-108,2	-106,4	-105,0
-varav upplösning av medfinansiering i statlig infrastruktur	-60,5	-55,0	-55,0	-55,0

Driftbudget (mnkr)	2025	2026	2027	2028
Exploateringsverksamhet/gatukostnadsersättning	75,0	110,0	130,0	170,0
Avskrivningar	-263,9	283,9	303,9	323,9
Summa verksamhetens nettokostnader	-7 710,4	-7 970,0	-8 254,4	-8 520,2
Allmän kommunalskatt	6 651,1	6 902,4	7 182,6	7 476,8
Prognos slutavräkning	28,1	-26,7	0,0	0,0
Summa intäkter	6 679,3	6 875,7	7 182,6	7 476,8
Inkomstutjämningsbidrag	572,7	611,8	650,3	667,3
Kostnadsutjämningsbidrag	217,9	210,9	211,7	212,3
Regleringsbidrag/-avgift	299,6	321,1	294,5	272,5
Avgift till LSS-utjämning	-170,8	-171,5	-172,1	-172,6
Kommunal fastighetsavgift	222,7	227,4	227,4	227,4
Generellt statsbidrag	24,0	0,0	0,0	0,0
Summa utjämning och generella statsbidrag	1 166,1	1 199,7	1 211,8	1 206,9
Summa skatt, utjämning, generella statsbidrag	7 845,3	8 075,4	8 394,4	8 683,7
Summa verksamhetens resultat	135,0	105,4	140,0	163,5
Finansiella intäkter	331,3	385,9	431,5	505,0
Finansiella kostnader	-234,3	-241,8	-288,2	-343,2
Summa finansnetto	96,9	144,1	143,2	161,8
Årets resultat	231,9	249,5	283,3	325,3
Årets resultat ekonomiskt mål	156,9	139,5	153,3	155,3
		1,73%	1,83%	1,79%

Balansbudget

Tillgångar (mnkr)	2026	2027	2028
Anläggningstillgångar	19 674,7	21 368,8	23 040,6
Bidrag till statlig infrastruktur	923,7	868,9	814,1
Omsättningstillgångar	989,6	989,6	989,6
Summa tillgångar	21 588,0	23 227,3	24 844,3
Eget kapital, avsättningar och skulder (mnkr)			
Ingående eget kapital	7 896,5	8 146,0	8 429,3
Årets resultat	249,5	283,3	325,3
Summa eget kapital	8 146,0	8 429,3	8 754,6
Summa avsättningar	3 203,4	2 996,1	2 915,9

	2026	2027	2028
Långfristiga skulder	8 030,3	9 593,6	10 965,5
Kortfristiga skulder	2 208,3	2 208,3	2 208,3
Summa skulder	10 238,6	11 801,9	13 173,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	21 588,0	23 227,3	24 844,3

Den löpande verksamheten (mnkr)	2026	2027	2028
Årets resultat	249,5	283,3	325,3
Justering för ej likviditetspåverkande poster	331,4	151,4	298,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten	580,9	434,7	623,8

Investeringsverksamheten (mnkr)			
Investeringar i anläggningstillgångar	-351,3	-342,5	-401,3
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-351,3	-342,5	-401,3

Finansieringsverksamheten (mnkr)			
IFörändringar långfristiga fordringar	-1 754,6	--1 655,5	-1 594,4
Extern upplåning	1 525,0	1 563,3	1 371,9
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-229,6	-92,2	-222,5
Årets kassaflöde	0,0	0,0	0,0

Intäkter och kostnader

Intäkt/kostnad	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Allmän kommunalskatt	6 875,7	7 182,6	7 476,8
Inkomstutjämningsbidrag	611,8	650,3	667,3
Kostnadsutjämningsbidrag	210,9	211,7	212,3
Regleringsbidrag/-avgift	321,1	294,5	272,5
Avgift till LSS-utjämning	-171,5	-172,1	-172,6
Kommunal fastighetsavgift	227,4	227,4	227,4
Summa skatt, utjämning, bidrag	8 075,4	8 394,4	8 683,7

Investeringsplan

Koncernens investeringar	2026	2027	2028	2029	2030
Kommunstyrelse och övriga nämnder					
Kommunstyrelsen	46,6	29,7	26,2	26,2	26,2
Bygglovs- och tillsynsnämnden	1,4	0	0	0	0
Förskolenämnden	6,8	4,8	4,8	4,8	4,8
Grundskolenämnden	8	8	19	11	6
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	0	0	0	0	0
Natur- och stadsmiljönämnden	110	97,7	90,7	90,7	90,7
Kultur- och fritidsnämnden	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4
Socialnämnden	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Vård- och omsorgsnämnden	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4
Summa nämndernas investeringar	183,2	150,7	151,2	143,2	138,2
Samhällsbyggnadsinvesteringar	168,1	191,8	250,1	198,6	211,9
Summa investeringar i kommunen	351,3	342,5	401,3	341,8	350
Bolagens investeringar					
Huddinge samhällsfastigheter AB	988	1 444,00	1 175,00	650	414
Huge Bostäder AB	1 150,00	951	906	500	500
Södertörns Energi AB (konc)	38,5	64,5	68,5	69	62,5
Söderenergi AB	55,6	41,4	48,5	30,5	30,5
SRV Återvinning AB	32,6	17,6	14,3	14,3	14,3
Södertörns brandförvarsförbund	3,9	3,7	3,3	3,3	3,3
Summa bolagens investeringar	2 268,70	2 522,20	2 215,70	1 267,10	1 024,60
Summa skattefinansierade investeringar	1 339,3	1 786,50	1 576,30	991,8	764
Summa affärsinvesteringar	1 280,70	1 078,20	1 040,70	617,1	610,6
Summa investeringar i koncernen	2 620,0	2 864,70	2 617,00	1 608,90	1 374,60

Enskilda budgetposter per nämnd

Nämnd	Förklaringar till budget 2026	Tkr	Engångsbelopp
FSN	Lokalvårdskostnader(Förslag delåret 2025)	5 210	
FSN	Uppräkning för fortsatt kvalitet	22 588	
FSN	Bibehålla öppen förskoleverksamhet	1 000	
FSN	Tidiga insatser för barn i behov av särskilt stöd	10 000	
FSN	Kompetensutveckling	1 000	
FSN	Volymomräkning förskola (-6 platser)	-621	
FSN	Minskade lokalkostnader	-3 300	
FSN	Volymomräkning	13	
FSN	V-satsningar	16 000	5 mnkr 30 tim inkl.
FSN	PO förändring	-3 788	
	Summa	48 102	
	Förklaringar till plan 2027		
	Volymomräkning förskola (-142 platser)	-14 705	
	Volymomräkning	11	
	Summa	-14 694	
	Förklaringar till plan 2028		
	Volymomräkning förskola (-66 platser)	-6 938	
FSN	Volymomräkning	12	
FSN	Summa	-6 926	
FSN			

Nämnd	Förklaringar till budget 2026	Tkr	Engångsbelopp
GSN	Etablering av plats för skolåtergång	2 500	2,5 mnkr 2025 därefter 5 mnkr
GSN	Uppdrag, särskild undervisningsgrupp	-300	Tillfällig 2025
GSN	Stärkta skolbibliotek(Förslag delåret 2025)	2 300	
GSN	Statsbidrag Digitala nationella prov	-768	
GSN	Särskilda undervisningsgrupper på klusterskolor	5 000	
GSN	Omställningsarbete värna pedagogisk personal	20 000	
GSN	Uppräkning för fortsatt kvalitet	49 407	
GSN	Kvalitetssäkra skolan	5 000	
GSN	Samordning av trygghets- och säkerhetsarbete i skola	1 000	
GSN	och förskola	10 000	
GSN	Socioekonomiskt stöd	1 000	
GSN	Stärkt modersmålsundervisning	1 500	
GSN	Gratis frukost i skolan	700	
GSN	Finansieringsprincip: Skolor mot brott	-17 718	
GSN	Volymomräkning grundskola (-233 elever)	-312	
GSN	Volymomräkning modersmål	-1 840	
GSN	Volymomr skolbarnomsorg. (-120 elever)	64	
GSN	Volymomräkning	-4 800	
GSN	Minskade lokalkostnader	-8 590	
GSN	PO förändring	49 000	
GSN	V-satsningar	8 877	
GSN	Fler elever i anpassad grundskola (15 elever)	122 021	
GSN	Summa		

Nämnd	Förklaringar till plan 2027	Tkr	Engångsbelopp
GSN	Uppdrag, särskild undervisningsgrupp	2 000	2 mnkr 2027 framåt
GSN	Volymomräkning	54	
GSN	Volymomräkning grundskola (-177 elever)	-14 463	
GSN	Volymomräkning modersmål	-376	
GSN	Volymomr skolbarnomsorg.(-72 färre elever)	-988	
	Summa	-13 773	

	Förklaringar till plan 2028	
GSN	Volymomräkning grundskola (-196 elever)	-14 972
GSN	Volymomräkningr modersmål	-242
GSN	Volymomräkning skolbarnomsorg.(-97 elever)	-1 577
GSN	Volymomräkning	60
	Summa	-16 731

Nämnd	Förklaringar till budget 2026	Tkr	Engångsbelopp
GAN	Statsbidrag grundläggande behörighet yrkesprogram	-453	
GAN	Ökade lokalkostnader	1 365	
GAN	Höjda programpriser 2,%	11 300	
GAN	Höjning av introprogram (20 procent)	5 000	
GAN	Fler elever pga befolkningsförändr (68 elever)	5 917	
GAN	Volymomräkning	801	
GAN	PO förändring	-1 727	
GAN	Höjd riksnorm ek bistånd 2,6%	1 800	
GAN	Finansieringsprincip: Aktivitetskrav	7 500	
GAN	V-satsningar	5 000	
GAN	Finansieringsprincip: Obligatoriska hyresgarantier till barnfamiljer	400	
	Summa	36 903	

Nämnd	Förklaringar till plan 2027	
GAN	Ökade lokalkostnader	92
GAN	Fler elever pga befolkningsförändr (5 elever)	397
GAN	Volymomräkning	675
GAN	Finansieringsprincip: Aktivitetskrav	7 500
	Summa	8 663

Nämnd	Förklaringar till plan 2028	
GAN	Ökade lokalkostnader	-450
GAN	Färre elever pga befolkningsförändr (-23 elever)	-1 953
GAN	Volymomräkning	753
	Summa	-1 650

Nämnd	Förklaringar till budget 2026	Tkr	Engångsbelopp
SN	Uppräkning för fortsatt kvalitet	17 101	
SN	Lokalvårdskostnader(Förslag delåret 2025)	1 000	
SN	Finansieringsprincip: Utökad anhörigstöd	400	0,4 mnkr 2026, 0,9 mnkr 2027 och framåt
SN	Socialpsykiatri, mötesplatser	1 000	
SN	Volymomräkning	1 499	
SN	V-satsningar	22 000	
SN	PO förändring	-1 475	
	Summa	41 525	
Nämnd Förklaringar till plan 2027			
SN	Rätt kurva	-1 500	0,4 mnkr 2026, 0,9 mnkr 2027 och framåt
SN	Finansieringsprincip: Utökad anhörigstöd	500	
SN	Volymomräkning	1 263	
	Summa	263	
Nämnd Förklaringar till plan 2028			
SN	Volymomräkning	1 409	
	Summa	1 409	

Nämnd	Förklaringar till budget 2026	Tkr	Engångsbelopp
VON	Uppräkning för fortsatt kvalitet	31 633	
VON	Trygghetsjour	400	
VON	Tillskott för personlig assistans i egen regi	5 000	
VON	Lokalvårdskostnader(Förslag delåret 2025)	2 530	
VON	Höjd LOV-ersättning inom SABO	25 000	
VON	Införa digitala videomöten	760	Ja
VON	Fria arbetsskor	1 200	
VON	Finansieringsprincip: Medicinskt ansvarig för rehab	800	
VON	Finansieringsprincip: Språkrav äldreomsorg	800	
VON	Finansieringsprincip: Utökad anhörigstöd	1 200	
VON	Statsbidrag indragning Stärkt rätt till personlig assistans	-2 123	
VON	Volymomräkning	29 415	
VON	V-satsningar	11 000	
VON	PO förändring	-4 482	
	Summa	103 133	
Förklaringar till plan 2027			
		Tkr	Engångsbelopp
VON	Volymomräkning	30 444	
VON	Finansieringsprincip: Utökad anhörigstöd	1 200	Ja
VON	Införa digitala videomöten	-760	
VON	Summa	30 884	
Förklaringar till plan 2028			
VON	Volymomräkning	27 317	
	Summa	27 317	

Nämnd	Förklaringar till budget 2026	Tkr	Engångsbelopp
KFN	Utredning fritidsbibliotek	-1 000	2023 - 2025
KFN	Fritidsbibliotek	1 000	
KFN	Uppräkning för fortsatt kvalitet	2 650	
KFN	Offentlig konsthandläggare	800	
KFN	Fritidsbank utökning av personal och hyresökning	560	
KFN	Lokalvårdskostnader(Förslag delåret 2025)	4 860	
KFN	Säsongsförlängning idrott	1 500	
KFN	Öppettider bibliotek	300	
KFN	Kulturskola Vårby	1 200	
KFN	Offentlig kulturprogram	500	
KFN	Meningsfull fritid, Sjödalen Norra	1 500	
KFN	Avgiftsfri kultur, fritid, idrott för barn o unga	2 000	
KFN	Mensskydd, idrottsh.	150	
KFN	Volymomräkning	351	
KFN	V-satsningar	19 000	
KFN	Ökade lokalkostnader	1 700	
KFN	PO förändring	-641	
	Summa	36 430	

	Förklaringar till plan 2027	
KFN	Volymomräkning	295
	Summa	295

	Förklaringar till plan 2028	
KFN	Volymomräkning	329
	Summa	329

Nämnd	Förklaringar till budget 2026	Tkr	Engångsbelopp
BTN	Uppräkning för fortsatt kvalitet	1 421	2026 - 2029
BTN	Ny plan- och bygglag	3 800	
BTN	Stärkt tillsyn livsmedelsfusk	750	
BTN	Uppföljande tillsyn små avlopp	700	
BTN	Fortsatt kvalitetssäkring fastighetsgränser	500	
BTN	Ajourhållning 3D-stadsbyggnadsmodell.	450	
BTN	Ansvarsutredningar förorenad mark.	1 100	
BTN	V-satsningar	1 000	
BTN	Volymomräkning	143	
BTN	PO förändring	-474	
	Summa	9 390	
	Förklaringar till plan 2027		
BTN	Volymomräkning	120	
BTN	Fortsatt kvalitetssäkring fastighetsgränser	-500	
	Summa	-380	
	Förklaringar till plan 2028		
BTN	Volymomräkning	134	
	Summa	134	

Nämnd	Förklaringar till budget 2026	Tkr	Engångsbelopp
NSN	Uppdrag 2026, Saltsopning	1 000	Ja
NSN	Tillkommande kapitalkostnader 2026	8 000	
NSN	Priskompensation	7 225	
NSN	Outsourced parkskötsel	-1 500	
NSN	Dämnet i trehörningen(Förslag delåret 2025)	-1 000	
NSN	Hyra Alléstugan	286	
NSN	Trevliga, trivsamma och trygga utemiljöer	4 000	
NSN	Förstärkt naturvårdande arbete	600	
NSN	LÅP Orlången. Trehörningen.	500	
NSN	Arbete med lövskogsskötsel	1 400	
NSN	Volymomräkning	89	
NSN	V-satsningar	12 000	
NSN	PO förändring	-195	
	Summa	32 405	

Nämnd	Förklaringar till budget 2027	Tkr	Engångsbelopp
NSN	Trevliga, trivsamma och trygga utemiljöer	-4 000	Ja
NSN	LÅP Orlången. Trehörningen.	200	0,5 mnkr 2026 0,7 mnkr 2027
NSN	Volymomräkning	75	
	Summa	-3 725	
NSN	Förklaringar till budget 2028		
NSN	LÅP Orlången. Trehörningen.	-700	0,5 mnkr 2026 0,7 mnkr 2027
	Volymomräkning	83	
	Summa	-617	
	Förklaringar till budget 2026		
KS	Kommunens vision	-1 500	1 mnkr 2024, 1,5 mnkr 2025, 0 mnkr 2026
KS	Uppdrag, utegym, spontanidrott	-300	Ja
KS	IT säkerhet/outsourcing	2 000	18,4 mnkr 2026, 8,5 mnkr 2027, 6 mnkr 2028
KS	Informationskampanj	-500	Ja
KS	Uppdrag Näringslivssektionen	-500	Ja
KS	Fullmäktigeberedning + förvaltningsorg	-2 000	3 mnkr 2025, minskar till 1 mnkr 2026 därefter 0 mnkr.
KS	Utreda naturskola 2026	-500	Ja
KS	Insatser mot välfärds kriminalitet	-1 000	2,8 mnkr 2025, minskar till 1,8 mnkr 2026 och framåt
KS	Tillkommande kapitalkostnader 2026	2 000	
KS	Uppräkning för fortsatt kvalitet	8 032	
KS	Lösa google-problematik inom utbildningsverksamheterna	1 600	
KS	Nytt budget- och prognosverktyg	-500	Ja
KS	Medlemsavgifter SBFF mm	-5 000	
KS	Fiberförvaltning	-1 500	
KS	Val	4 300	1,7 mnkr 2025, 6,0 mnkr 2026
KS	Kommunhusprojektet	11 700	Ettårigt sen i reserverade medel för lokaler
KS	Lokalvårdskostnader(Förslag delåret 2025)	-20 000	
KS	Dämnet i trehörningen(Förslag delåret 2025)	1 000	1 mnkr 2025-2026, 5 mnkr 2027
KS	Finansieringsprincip: Genomförande av NIS2-direktivet	2 000	
KS	Finansieringsprincip: Genomförande av CER-direktiven	500	
KS	Friskvård	2 750	
KS	Trygghetskameror	0	
KS	Hyra Alléstugan	-286	
KS	Förstärkt miljöstrategiskt arbete	700	
KS	Volymomräkning	1 085	
KS	Övertagen hyra tomställda lokaler	11 994	
KS	V-satsningar	3 500	
KS	Sänkta politiker arvoden	-7 300	
KS	PO förändring	-2 256	
	Summa	10 019	
	Förklaringar till plan 2027		
KS	IT säkerhet/outsourcing	-9 900	Ja se ovan
KS	Val 2026	-6 000	1,7 mnkr 2025, 6,0 mnkr 2026
KS	Fullmäktigeberedning + förvaltningsorg	-1 000	Ja se ovan
KS	Uppdrag, Utveckling Vårby gård handlingsplan	-1 500	2025-2026
KS	Kommunhusprojektet	-11 700	Ja
KS	Dämnet i trehörningen(Förslag delåret 2025)	4 000	1 mnkr 2025-2026, 5 mnkr 2027
KS	Volymomräkning	913	
	Summa	-25 187	
	Förklaringar till plan 2028		
KS	IT säkerhet/outsourcing	-2 500	Ja se ovan
KS	Dämnet i trehörningen(Förslag delåret 2025)	-5 000	1 mnkr 2025-2026, 5 mnkr 2027
KS	Volymomräkning	1 017	
	Summa	-6 483	

